

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 szeptember 23.

261. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon száma: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

A tüntető béke

(+) Szuboticán, Noviszadon és Bacsakerekén a szociáldemokrata munkásság háboruellenes népgyűlést tartott az általános lefegyverkezést, a népszövetség kiépítését és a nemzetközi döntőbíró-ság felállítását követelte. Ezekkel a népgyűlésekkel megkezdődött az országban Macdonald koncepciójának a tömegek között való propagálása és népszerűsítése.

Fontolgató kételkedés, gáncsvető bizalmatlanság és a nevetéssel öltöztetett gúny fogják közre a jobb- és baloldali szélsőség részéről a pacifizmust, amelyet a brit birodalom premierje és *his friend*, a francia miniszterelnök az európai politika tengelyévé tettek. A társadalom egész berendezkedése és az államok hatalmi szervezete azon az alapgondolaton nyugszik, hogy a biztonság érzetét, az állandóság tudatát csak a minden pillanatban működésbe hozható fegyveres erő adhatja meg. Az általános és mélyen gyökerező békevágy, bármennyire a népek akaratának medrébe ágyazzák is az átélt szenvedések és a jelen nyomorúságának iszapos hullámai, mégsem olyan erős, hogy a tradíciók vaspántjaival összetartott intézmények hitelét és presztízsét egyszeriben lerombolhatná. Magának a béke akarásának szövegét az az óriási tapsvihár, amely Macdonald genfi beszéde nyomán fölcsattant; arra nézve azonban, hogy a mindenki által annyira sóvárgott béke milyen eszközökkel volna megvédhető a folytonosan kísértő háborus veszedelem ellen, a közvélemény, amelynek irányító befolyására az angol Labour Party vezére olyan nagy súlyt helyez, még teljes bizonytalanságban tapogatózik.

A lefegyverezkedésben minden ország nacionalizmusa a haza védelmének feladását látja, mert adott fogalomkészlete mellett az állami határok és nemzeti érdekek őrzését nem tudja elképzelni szuronyerdő és ágyupark nélkül. A döntőbíráskodás eszméjétől pedig nemcsak a hivatalos politikai tényezők, hanem egész szociális osztályok húzódoznak, mint az eddigi, évszázadokon keresztül kialakult jogrendszer fölbomlasztójától. A jog forrásául az igazságot iktatni az erő helyébe: olyan merész reformkísérlet, amelytől ösztönösen visszariad a régi állapotokon féltő gonddal csüggő konzervatívizmus. Nemcsak a nemzetek közötti pörökben vált megszokottá, hogy az erőhatalom Brennskardját dobják bele a bíráskodás mérlegének serpenyőjébe, hanem közönséges bűnügyekben is természetesnek találják, hogy a nyomozás közegei

ököllel, bottal és — tollszárral szereznek adatokat az igazságszolgáltatás számára.

Mindenki békét akar, de ez a törekvés ezidő szerint még nem terjedt túl a háborueltölti társadalmi és gazdasági nyugalmi helyzet in integrum restituciójának célján. Győzők és legyőzöttek egyek abban az óhajlásban, hogy épüljön fel ismét az a retrospektive paradicsomi gondtalanságnak látszó élet, amelyet a háború pusztított el. De egyikük sincs még beidegezve a háborus konfliktusok békés megoldásának föltétlen lehetőségére. A győzők ragaszkodnak fegyvereikhez, mint a legyőzöttekkel szemben rendelkezésükre álló hatalmi többlet; a legyőzöttek leszerelése természetesen nem pacifista megilletődés következménye, hanem a békeszerződések parancsának teljesítése. A világ belerokkant a háború dulásaiba, de azért a népek sorsát intéző politikusok és azok pártjai még eddig nem tudtak szakítani azzal a végzetes ókori elvvel, hogy *si vis pacem, para bellum*.

Macdonald elégedetten állapította meg, hogy genfi békebeszédét a világ közvéleménye rokonszenvvel fogadta. Azonban gyakorlati politikus létére nem ringatja magát abban az illúzióban, hogy a békeprogramja megvalósulásához szükséges belső átalakulás már meg is indult. A közvéleménynek a lelkek diszpozícióját gyümölcsözőt és a kedvező hangulatot tettek rugójává továbbfejlesztő megoldozását tüzi ki a munkáspárti miniszterelnök a pacifizmus hitvallóinak legközelebbi feladatául. Az agitáció ebben az irányban világszerte megkezdődött és a háboruellenes demonstrációknak az átlagos népgyűlések értékén messze felülemelkedő jelentőséget ad az a körülmény, hogy a világmozgalom élén a brit birodalom politikájának kormányosa áll.

A nagy metamorfózisoknak kis eredmények a szálláscsinálói. Egyelőre azt is vívmányul kell elkönyvelni, hogy a világbékéért tüntető tömegeket nem helyezik már a defetizmus vádjá alá.

Akadályok a Radics-párti miniszterek kinevezése körül

A horvátok és a kormány a jövő héten folytatják tárgyalásaikat

Beogradból jelentik: A politikai helyzetben bizonyos feszültség észlelhető, miután a Radics-pártnak a kormányba való belépése mindinkább eltörlődik, ami a kormányra nézve kényes helyzetet teremt. A kormány legutóbbi kommuniquéje ugyanis — amelyet a *Bácsme gyei Napló* is ismertetett — bejelentette már a közvéleménynek, hogy a Radics-pártnak a kormányba való belépése befejezett dolog, viszont ezzel szemben ma az a helyzet, hogy nem lehet arra számítani, hogy ez hamar bekövetkezik.

Petrovics Nasztáz belügyminiszter és Davidovics miniszterelnök beljei látogatása ugyanis nem hozta meg a végleges döntést ebben a kérdésben, ahogyan azt politikai körökben várták. Ezt a körülményt az ellenzéki körök arra használják fel, hogy a kormány válságos helyzetéről terjesszenek híreket. Fenyegető kormányválságról azonban korai lenne beszélni, sőt beavatott körök szerint egyáltalában nem is kell ezzel számolni. Kormánykörök véleménye szerint a közvélemény tévesen fogta fel a kormány kommuniquéjét, amelyben nem arról volt szó, hogy a Radics-párt azonnal belép a kormányba, hanem csak arról, hogy elvi megállapodás jött létre, amely szerint Radicsék a kormány munkájában aktív részt vesznek. Ezt nem lehet néhány nap

alatt keresztülvinni, mert számos tárgyi és személyi kérdést kell megoldani e kérdéssel kapcsolatban. Radicséknek a kormányba való belépéséről a tárgyalások tovább fognak folyni és — a kormánykörök véleménye szerint — valószínűleg eredménnyel is fognak járni.

A kormány egyik vezető tagja hétfőn este a *Bácsme gyei Napló* munkatársának a kérdésére kijelentette, hogy a megegyezés és Radicséknek a kormányba való belépése a jövő hét végére várható. A Radics-párt kiküldöttei — valószínűleg ismét Macsek és Predavec — a jövő hét elején érkeznek Beogradba, hogy folytassák a tárgyalásokat a kormánnyal.

A szerb-horvát megegyezés alapelvei

Ugyanekkor valószínűleg tárgyalni fognak a végleges megegyezés alapelveiről is, mert a kormány, különösen a demokraták, mielőbb szeretnék napirendre tűzni ezt a kérdést. A Radics-pártnak ugyan nincs tulságosan inyére, hogy már most tárgyaljon a végleges szerb-horvát megegyezésről, mert a párt előbb új választásokat szeretne, mivel azonban egyszer már belementek a kérdés napirendre tűzésébe, most már nagyon nehéz lenne visszavonulni.

Nyilvánvaló, hogy magasabb helyről sürgetik a végleges meg-

egyezés alapelveinek tisztázását a kormány részéről, mert ha ilyen előzetes megegyezés létrejönne, ez egyszeriben tiszta helyzetet teremtene alkotmányjogi kérdésekben és a mai helyzet bizonytalanságának legfőbb okát kiküszöbölné.

Hogy milyen alapokon kívánja a kormány a végleges megegyezést létrehozni, arra nézve egyelőre csak kombinációk vannak. A beavatottak szerint az alkotmány revíziójáról feltétlenül szó lesz a megegyezésben, de nem föderaliztikus alapon — ahogy azt Radicsék programja követeli — hanem a jelenlegi centraliztikus államberendezkedés helyett széleskörű autonomista alkotmánnyal.

Davidovics Ljuba miniszterelnök hétfőn reggel érkezett vissza a fővárosba Beljéről, ahol a királyi audiencia alkalmával részt vett az udvari ebéden és vadászaton is. A miniszterelnök utjának rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítottak politikai körökben és ezért, miután Davidovics meglehetősen jó hangulatban tért vissza Beljéről, azt a következtetést vonták le, hogy utja jó eredménnyel járt.

Davidovics néhány ukázt is aláíratott a királlyal és pedig a pénzügyi és közoktatásügyi tárcákba vágó kinevezéseket, amelyek azonban a Vajdaságot nem érintik. A pénzügyminiszteriumban nyugdíjazták Terisics Szlavkót, a pénzügyminiszter volt helyettesét. Helyébe dr. Gospodnetics Ferenc nyugdíjazott vámfelügyelőt nevezték ki. A pénzügyminiszterium kabinetfőnökévé Bogdanovics Dobroszlávot, a kincstár jogügyi igazgatóságának volt titkárákat nevezték ki. Dr. Szladovics Jenőt a közoktatásügyi miniszter a tartományi kormányzósághoz közoktatásügyi osztályfőnökké nevezte ki.

Davidovics hétfőn kora délelőtt magához kérte a miniszterelnökségre Korosecet, Spahot, Petrovicsot, Pesicset és Sumenkovicot, akik részletesen beszámoltak a beljei kihallgatás részleteiről. Később a kormány többi tagjai is megjelentek a miniszterelnök előtt, de minisztertanácsot nem tartottak.

Álhir Radics királyi audienciájáról

Hétfőn délelőtt Beogradban az a nagy feltűnést keltő hír terjedt el, hogy Radics István hétfőn Beljere utazott, ahol kihallgatáson jelent meg a királynál és ebédre is meghívást kapott az uralkodóhoz. A hír Spaho pénzügyminisztertől eredt, aki azt fentartással közölte néhány újságíróval. Az újságírók természetesen megostromolták erre vonatkozóan kérdéseikkel a kormány többi tagjait, akik azonban

semmit sem tudtak Radics audienciájáról, Petrovics Nasztáz belügyminiszter pedig a leghatározottabban megcáfolta a hírt, amit egyébként a késő esti órákban Zagrebből is dementáltak.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság hétfőn délelőtt ülést tartott, amelyen megállapították a másnapi ülés napirendjét. A bizottság keddi ülésének tárgysorozata eszerint a következő:

1. A nyugdíjasok pótlékáról szóló rendelet letárgyalása.

2. A költségvetés 55-ik szakasza tételeinek — ez a szakasz a korábbi évekből fennmaradt tartozásokra vonatkozik — negyvenhat millió dinárral való felemelése.

3. Negyven millió dinár üzemi fölösleg felhasználásának engedélyezése a közlekedésügyi miniszter számára.

4. Huszonegy millió dinár hitel engedélyezése a közlekedésügyi miniszter számára dalmáciai vasutépítésre.

Trónörökösből

békeapostol

Miksa szász herceg pacifista beszéde Budapesten

Budapestről jelentik: Vasárnap, a *No more war!* napján a budapesti Feministák Egyesületének érdekes vendége volt. A feministák háború ellen tiltakozó ülésének ünnepi szónoka Miksa szász királyi herceg, György király fia volt, a frybourgi egyetem tudós pap-tanára, aki mint a béke apostola járja be a világot, mindenütt háborút hirdetve a háború ellen. Miksa királyi herceg valamikor ulánustiszt volt, de vágya a tudomány és az egyház szolgálatába állította. A háboruban tábori lelkész volt a francia harctéren és itt teljesített szolgálata közben érlelődött meg benne az életcéljává lett terv, hogy a békéért harcoljon.

A volt szász trónörökös hevesen

támadta a militarizmust és a háború előidézőit, nem kimélve meg a családjával közeli rokonságban lévő uralkodó-házakat sem. A békegondolat haladó gondolat és a háborus idea hátrafelé lépeget, — mondotta — majd heves szavakkal for-

dult a jelenlevő nőkhöz, akiket született anarchistáknak és forradalmároknak mondott és a háború ellen vívott rezolúcióra szólított föl.

A szász királyiból békeapostollá lett ősz pap békeszózatának óriási hatása volt.

A zagrebi jogászkongresszus

a nem szláv ügyvédek nyelvvizsgálója ellen

Olaszországban a szláv ügyvédek anyanyelvükön tárgyalnak a bíróság előtt

Zagrebból jelentik: Az ország jogászai péntekről vasárnapig tartották meg első kongresszusukat Zagrebban.

A kongresszust dr. Halil bég Hrasznica igazságügyminiszter nyitotta meg rövid üdvözlő beszéddel, amely után a kongresszus nyomban átért a tárgysorozat tárgyalására. Tárgysorozaton szerepeltek az állandó jogászkongresszusok előkészítése, az állam különböző jogterületeinek kölcsönös jogsegélye, a törvényalkotás technikája, a kényszereregyezés kérdése és az egész ország területére érvényes ügyvédi rendtartás alapelveinek megállapítása.

A tárgysorozat egyes pontjait az első napon a referensek ismertették, a második napon a tárgysorozat minden pontjára külön megalakított alosztályok tárgyalták meg az egyes kérdéseket.

Az ügyvédi rendtartás tárgyalására alakított albizottságban a vajdasági jogásztársadalom egy speciális kérdése is megvitatásra került.

Dr. Dimitrijevic Dragomir szubotícai ügyvéd azt indítványozta, hogy mondja ki a kongresszus, hogy azokat a vajdasági ügyvédeket, akik nem szláv anyanyelvűek és még nem tettek vizsgálatot az államnyelvből és akik emiatt az ügyvédek B) osztályu kategóriájához tartoznak, vessék alá nyelvi vizsgának és ha ezt a vizsgálatot záros határidőn belül nem teszik le sikerrel, töröljék őket az ügyvédek sorából.

Az indítvány a legnagyobb meg-

lepetést keltette az ország egyéb részeiből összesereglett elméleti és gyakorlati jogászok körében, akiknek eddig fogalmuk sem volt arról, hogy az ország egyik részén az ügyvédi gyakorlatra jogot szerzett ügyvédeket nemzetiségi szempontból így kategorizálták.

Dr. Sik Lavoszlav zagrebi és dr. Cservar susáki ügyvédek szólaltak fel az indítvány ellen. Az utóbbi rámutatott arra, hogy milyen veszedelmes precedens lenne az indítvány teljesítése a más országokban élő szlávok jogaira. Elmondta, hogy az Olaszországban élő szlávok, köztük a gyakorlatot folytató ügyvédek is, saját anyanyelvüket használják a hatóságok és bíróságok előtt és csak gyakorlati célszerűségből csatolják a beadványok fordítását államnyelven a szlávul esetleg nem tudó hatósági közegek részére, akik azonban ezt nem követelhetik meg.

A vajdasági jogászok egy része nem tudott arról, hogy ez a kérdés szönyegre kerül, ezért a vitában már nem vehettek részt, csak a szavazásban. Az albizottság 43 szavazattal 7 szó ellen elvetette az indítványt.

A kényszereregyezés kérdésében a kongresszus úgy határozott, hogy magát az intézményt tartandónak véli, a törvényt azonban lényegesen módosítandónak tartja, mert az jelenlegi formájában visszaélések elkövetésére ad alkalmat.

A kongresszus végeztével az igazságügyminiszter a kongresszus résztvevőit meghívta a lepoglavai fegyintézet megtekintésére, amire kedden kerül sor.

Berukkolnak

az adóujoncok

Október 15-éig kell jelentkezni az új adófizetőknek

A pénzügyminisztérium augusztus 25-én rendeletet adott ki, amelyben felszólítja mindazokat az adóalanyokat, akik anyagi helyzetük következtében korábban adót nem fizettek és csak 1924-ben vártak adókötelezésekkel, hogy adóvallomási izeket szeptember 15-től kezdődőleg, október 15-ig nyújtsák be az illetékes adóhivatalokhoz, adók kivétele céljából. A pénzügyminisztérium rendeletét a noviszadi kerületi pénzügyigazgatóság most küldte meg a szubotícai városi adóhivatalnak, amely a rendeletet ezután közli az érdekeltekkel.

A városi adóhivatal — mint értesülünk, — már megkezdte az adóujoncok vagyon- és jövedelemadóik kivételére vonatkozó előkészületeket és október 15-ike után, amikor lejár a vallomási izek benyújtására kitűzött határidő, nyomban megkezdik az adókivételeket. Azokat, akikre a rendelet kiterjed és ennek ellenére sem nyújtották be adóvallomásukat, szigorúan meg fogják büntetni.

A régi adófizetők adóinak behajtása már javában folyik, sőt egyes kerületekben már befejezést is nyert. A VIII. kör, Palics, Radonovac, Vámtelék és Györgyén adófizetői részére kitűzött fizetési határidő, amelyen belül eleget kellett tenniük fizetési kötelezettségeiknek, szeptember 20-án már lejárt. Az adófizetők tekintélyes része azonban nem fizette be adóját, úgyhogy a városi adóhivatal a késedelmes fizetők ellen, a pénzügyigazgatóság szigorú rendelkezései alapján kénytelen megindítani a végrehajtási eljárást.

A pénzügyigazgatóság egyébként szorgalmasan dolgozik a többi adóalajstromok felülvizsgálásán és a napokban már elkészülnek a II. kör adófizetők adóalajstromának átvizsgálásával. Amint ez megtörténik, a kész alajstromot átküldik a városi adóhivatalhoz, az adóösszegek behajtása végett, amire már legközelebb sor kerül.

Portrévázlatok

a gyorsvonaton

Csendes, álmag és jólelkű. Őszül és kopaszodik, csipetű az orrán; szelíd, puha, szomorkás bajusz a szája fölött. Kezén gyűrűk, melyek közül kéri a becsületes, kővér jegygyűrű. Az óraláncán kis anylett, szőke gyermekfej, minden bizonnyal a kislánya. Hátrahajítja fejét és lehunyja szemét, talán emlékezik, gondolkozik, de semmiesetre sem alszik. Fáradt, jóságos, gondolka tuszó családapának látszik. Talán gyógyszerész egy kis olasz faluban, aki béke-készen, bágyadt szorgalommal öntögeti össze a mogorva gyógyszerkezet. Senkivel sem beszél, nem ismerkedik, de azért hallgatásában nincsen gőg vagy ellenszenv. Egyszer csak egy ismerős megy végig a folyosón és hangos lelkesedéssel beklikt:

— Hát te itt vagy? Hol voltál?

A fáradt, kopaszodó ur kissé elpirul. Szégyeli a leleplezést.

— Portoroseban.

— Fiaid már jobban van? — kérdezi további kiméletlenséggel az ismerős.

A kérdezett még jobban elpirul, lehunyja szemét és úgy válaszol:

— Kösönöm, már jobban.

Érzem, hogy nem mondott igazat. Arca oly szomorú lesz, mint szent Sebestyéné a velencei mesterek képein

*

Kővér, kedélyes öregur, nagyon ha-

sonlit Carduccire. Megtörli a homlokát és mindjárt a melegről kezd panaszkodni. Nincs senki, aki társalogni kezdene vele, az öreg ur ezért kissé elégedetlen s újságot vesz elő, a Corriere della Serát. Komolyan olvasni kezd, olykor szája is mozog az olvasásnál. Az első oldalon valami politikai hírnél megrázza a fejét, a következő oldalon mosolyogni kezd és felkiált. Komolyan biszi, amit olvas. Vidéki. A keze erős, széles napette kéz, valószínűleg gazdagsága van valahol, szőlője s az öreg ur szeretettel nyesegeti, oltogatja a tökéket. A bort is szeretheti, a vidám, vörös borokat, bizonyosan rendben tartja pincéjét és gondosan kezeli borait. Ismeri a sokféle szőlőfajtákat és nátháját meg fogfájását bizonyosan borral szokta gyógykezelné.

Gondosan, vidéki ráérősséggel végigolvassa az újságot, azután leteszi azt s megtörli bajuszát, mintha valamit evett volna. Jóllehet mindent elhitt, amit olvasott, mégis így sóhajt fel:

— Mennyi mindent összeír ez az újság!

Az öreg ur választ vár, hogy milyet, az mindegy. Unatkozik s ezért beszélni szeretne.

*

Az étköző kocsis asztalán elhelyezett villanylámpa erős ernyője piros lehelletet csókol a nyakára, állára s a szemöldökök alá. Fintal lány még, talán karácsony táján lesz tizenhatéves. Fekete

haja simára hátrafésülve, homloka okos és egyszerű. Olyannak látszik, mint aki jól beszél az idegen nyelveket és komolyan olvassa a francia regényeket. Talán intézetben volt Párisban, vagy talán gimnáziumba jár Milanóban. Sötétkék, matrözgalléros blúza van s a gallér alól eseten, fekete nyakkendő bugyan elő. Finom, fiatal, ígéretes.

Apjával ül szemben, aki apai hangon kérdez és magyaráz, a lány azonban derült engedelmisséggel felelget és bólint fejével. Ugy látom azonban, hogy a csinos matrözbluzos már éhes, már egy fél zsemlyét elfogyasztott apró szájmozgásokkal és a levest még most se találják. Mégis, mikor megindul a szervirozás, fegyelmzett lassúsággal fogyasztja el az ételket. Így látta az intézetben, ahol titkos verseny folyt, hogy ki a legelőkelőbb.

Mikor a gyümölcsöt kínálják, csak egy fürt szőlőt vesz ki a jégdaraboktól csillogó tálból. Az apja kínálja még körtevel és őszibarackkal, de a lány csak fejét rázza. Valamit magyarázatképpen még odasugapjának. Valószínűleg azt, hogy a barackot nem tudja előkelően, kással és villával elfogyasztani.

*

Erős gesztusai vannak, nyugtalan arcjátéka. Moziszinész. Berlinből jön sietve, kapkodva, telve izgalommal. Az anyja halálosan beteg, talán már nem is él, két napig késett a sürgöny és Berlin messze van... Borzasztó! Cognacot és likört iszik, az ebéd-

nem sokat törődik. A filmekről próbálok beszélni, érdeklődöm, hol játszott és mit játszott. Szeme felcsillan, arca szétderül s a nevek özönét zudítja rám. Az egyik ismerős drámára rábólintok.

— Azt ismerem.

— Hát abban voltam a korcsmáros. Nagyszerű szerep volt, nagyon nekem való. Én csak az ilyen jellemzereket szeretem, a szerelmeskedés nem nekem való. Emlékszik, mikor a gyereket elküldöm, hogy lopja el azt a levelet? Emlékszik?

— Hogyne — hazudom szemrebbenés nélkül. Tudom, hogy örül a beszédnek s hogy ez a rábólintás tápot ad újabb mesékre és öndicséretre. Pestről kezd mesélni s mulatságosan ejti ki néhány magyar színész nevét. Javítgatni próbálom, ő kacagva utánam mondja a szóttagokat.

— De furcsa nyelvük van a magyaroknak!

Hirtelen — talán kifogyott a mesékből — elkomorodik. Szája félrehozódik, szemhéjai remegnek, mintha csak a felvevőgép előtt játszana. Annyira színész, hogy nem tudok hinni fájdalomában.

— Mennél jobban közeledünk Milanóhoz, annál rosszabb. Nyugtalanúságom fokozódik. Talán már nem is él, szegény jó anyám...

Aztán megint konyakot iszik.

(Milanó.)

Szenteleky Kornél

Kövess tábornagy meghalt

Bécsből jelentik: Kövesházi Kövess Hermann tábornagy hétfőn reggel hetvenéves korában hirtelen meghalt.

Kövess tábornagy, amikor a háboru kitört, a VII. hadtest parancsnoka volt Nagyszébenben. Hadtestével előbb a déli határra ment, onnan csakhamar Galiciába került; 1915-ben résztvett a gorlicei áttörésben és nagy szerepe volt a második szerbiai offenzívában is. Utóbb az olasz hadszíntéren harcolt, kevéssel a román háboru kitörése után szülőföldjére. Erdélybe indult csapataival. Amikor a központi hatalmak balkáni frontja összeomlott és Sarrail tábornok a Duna felé nyomult előre, jelentős szerepet szántak neki a déli végeken. Erre azonban már nem került sor, mert röviddel utána megkötötték a fegyverszüneti szerződést. A háboru befejezése után előbb Budapesten élt, ahol a magyar kormánytól nagytrafikot kapott, majd Bécsbe vonult vissza és életének ott vetett hétfőn véget a halál.

Anglia gazdasági segélyt nyújt Oroszországnak

Az angol egészségügyi miniszter válaszul Lloyd George támadásaira

Londonból jelentik: William Hackett egészségügyi miniszter vasárnap Glasgowban tartott négyülésen válaszolt azokra a támadásokra, amelyeket az angol-orosz szerződés miatt Lloyd George a kormány ellen intézett.

A miniszter kijelentette beszédében, hogy Lloyd George sohasem cselekedett helyesen, amikor Oroszország ellen fellépett. Az ő bűne, hogy blokádnak alá vették Oroszországot, amivel csak növelték az orosz nép borzalmas szenvedéseit és éhínségét. A mostani orosz-angol szerződésnek az a célja, hogy elősegítse az Oroszországgal való gazdasági együttműködést. Anglia áruk szállításával nyújt segítséget Oroszországnak, anivel egyben újabb piacot szerez az angol iparnak is.

Japán támogatja a kínai felkelőket

Villamos drótsövények védik az európaiak negyedét Sanghaiban

Londonból jelentik: Szombatra virradó éjjel heves harcok folytak Sanghaitól nem messze. Cse-Kiang katonai kormányzójának serege makacsul védelmezi Sanghait, de számára nézve győzelem, minthogy azonban nagy tüzésége van, a győzelem reményével áll ellent.

A külföldiek negyedét Sanghaiban drótsövénykerítéssel vették körül és ezt erős villamosárammal lehet megtölteni. A külföldi matrózok és önkéntes csapatok készenlétben állanak, a kikötőben pedig 25 hadihajó van. Cse-Kiang kormányzója Sanghaiban hadikölcsönt bocsátott ki és súlyos büntetésekkel fenyegeti a kereskedőket, ha nem jegyzik a kölcsönt. Csang-Cso-Lin seregének előőrsei 115 mérföldnyire vannak Pekingtől.

A japán kormány elhatározta, hogy teljesíti Csang-Cso-Lin kérését és megengedi, hogy csapatait a délmandzsúriai vasuton szállíthassa. Ezzel a japán kormány nyíltan állást foglalt Csang-Cso-Lin mellett, mégis hivatalosan kijelenti, hogy megőrzi semlegességét, mert ha ezt az engedélyt nem adta volna meg, akkor előnyben részesítené a pekingi kormányt.

Londonban nagy izgalommal tárgyalják Japán viselkedését, annál is inkább, mert most már nyilvánvaló, hogy a kínai polgárháboru nem más, mint Amerika és Japán versengése a kínai befolyásért. Csang-

Cso-Lint Japán támogatja, Vu-Pei-Fu pedig Amerika. Mind a két hadseregnek bőségesen van pénze és hadiszere, amazé japán eredetű, Vu-Pei-Fu tábornagyot pedig az Egyesült-Államok támogatják.

Az új bácskai főispán elfoglalta hivatalát

Dr. Risztics Milán nyilatkozata a Bácsmegeyi Napló számára

Noviszadról jelentik: Bács-Bodrogmegeye és Noviszad város új főispánja, dr. Risztics Milán hétfőn délelőtt foglalta el hivatalát és ugyanakkor fogadta a Bácsmegeyi Napló munkatársát, akinek a következőket mondotta hivatali programjáról:

— Ami politikai programomat illeti, az természetesen mindenben fedi a kormány álláspontját. Én a kormány vajdasági és noviszadi exponense vagyok és annak a szellemnek leszek itteni propagálója, amely a kormány-programban kifejezésre jut. Különös figyelemmel leszek arra, hogy az adminisztráció minden ágában a legteljesebb rend legyen. Szigorú eréllyel fogok vigyázni arra, hogy az adminisztráció minden polgárral szemben egyforma elbánást és előzékenységet tanúsítson. A korrupciót szigorúan üldözni fogom, csak egy órával ezelőtt vettem át hivatalomat és tevékenységem első idejét az állapotok tanulmányozására fordítom, de ezzel párhuzamosan hozzáfogok annak a sarkalatos programnak a keresztülviteléhez, hogy minden téren rend, nyugalom, békesség és teljes kor-

rektség vonuljon be a közigazgatás minden ágába. A vajdasági főispánság székhelyéül a törvény Noviszadot tette meg, de az előző kormány egy belügyminiszteri rendelete a vajdasági főispán hivatali helyiségéül a szombori megyeházát jelölte meg. Amíg a törvény végre nem lesz hajtvva, székhelyem Szomborban marad. Ami a községi autonómiák helyreállítását és a községi választások kiírását illeti, az kizárólag a kormány hatáskörébe tartozik. Magánuton értesültem arról, hogy a kormány már dolgozik ilyen irányu törvényjavaslaton, amely legközelebb a szkupstina elé kerül. A vajdasági nemzeti kisebbségeket és így a magyarokat érdeklő kérdésekben ugyancsak a kormány ismeretes programjához és intencióihoz tartom magam. Öröködni fogok azon, hogy az alkotmány és a törvények szelleme mindenkiel szemben egyformán alkalmazást nyerjen, minden jogos kívánság meghallgatására és minden indokolt panasz haladéktalan orvoslásra találjon. Ez különben hivatali kötelességem, de ezenfelül is szeretettel, megértéssel akarom hivatali teendőimet ellátni.

Jungerth Mihályt nevezik ki moszkvai magyar követté

Bethlen nem viszi a magyar-orosz szerződést a parlament elé

Budapestről jelentik: A magyar-orosz egyezmény megkötése — a mely egész váratlanul érte a magyar politikai közvéleményt — egyre nagyobb hullámokat vet a magyar kormány, bár a szovjetkormányval való diplomáciai viszony felvételét Magyarország gazdasági érdekeivel igyekszik megmagyarázni, úgy az ellenzék, mint a kormánypárt oldaláról heves támadások érik. Az egységes-párt jobboldala — az agráriusok is — nagyon elégedetlenek az orosz paktummal és hírszerint, ha az egyezmény ratifikálás végett a parlament elé kerül, az egyezmény ellen szavaznak. Az Oroszországgal való diplomáciai viszony felvétele elleni front különben olyan erős, hogy Bethlenék valószínűleg nem fogják megkockáztatni azt, hogy a parlament hozzájárulását kérik, hanem a kapott felhatalmazás alapján egyszerűen a kormány hatáskörében léptetik életbe a kötött szerződést. A kormány ebben az elhatározásában — a beavatottak szerint — mindenre kész és föltétlen ragaszkodni fog a paktumhoz, amit tisztán a magyar bankkörök kedvéért hozott tető alá, amelyek fontosnak tartják, hogy az orosz piachoz hozzájussanak, még mielőtt a nyugati tőke teljesen monopolizálná. A fajvédők körök, amelyek mindenen el akariák gáncsolni a szerződést, azt híresztelik, hogy maga Horthy Miklós kormányzó sincs megelégedve a magyar-orosz szerződéssel és a magyar kormánynak ezt a lépését elhibáztattnak tartja.

A berlini szovjetkövetséggel folytatott tárgyalások egyébként már teljesen befejeződtek. A magyar-orosz áru egyezményt és kereskedelmi szerződést csak a moszkvai magyar és a budapesti orosz követség felállítására után fogják részletesen

kidolgozni. A magyar kormány, hírszerint, moszkvai magyar követségnek Jungerth Mihály követségi tanácsost fogja kinevezni, aki a fogolycseré - akciót lebonyolította.

Jugoszláv vélemény a magyar-orosz szerződésről

Beogradból jelentik: Az itteni politikai körökben nagy meglepetést keltett, hogy Magyarország, a kisanatant megelőzően, felvette a diplomáciai viszonyt Oroszországgal. Az általános vélemény az, hogy a magyar kormány tisztán külpolitikai szempontból lépett érintkezésbe a szovjettel. A jugoszláv külpolitikai körökben furcsának tartják, hogy az a magyar kormány, amely a leg- határozottabban antibolsevista és amely eddig minden kommunista propagandát véresen elfojtott, a nagyhatalmak előtt rászánta magát erre a lépésre. A szerződés, úgy hiszik, nem tesz jó hatást különösen Romániára, amely a magyar kormány paktumát bizalmatlanul fogadja majd annak ellenére, hogy a szerződést, hírszerint, Magyarország csak gazdasági érdekei biztosítása végett kötötte. Az orosz-magyar diplomáciai viszony felvételéről egyébként egy magasállású jugoszláv diplomata a következőket mondotta:

— Magyarország nagyon elszette ismét a dolgot. A berlini tárgyalásokra csak a szovjetkormánynak volt szüksége, amely nagyon hálás mindazoknak az országoknak, amelyek a diplomáciai viszonyt felvették vele. A magyar kormány, véleményem szerint, hamarosan rájön majd, hogy ezzel a lépésével nem sokat használt Magyarországnak. A szerződés semmivel sem viszi előbbre Magyarországot konszolidációját, amelynek ebben a kérdésben sokkal előrelátóbban és óvatosabban kellett volna viselkednie.

Moszkva hangulata

A Prager Presse moszkvai tudósítás alapján megállapítja, hogy az orosz kommunisták körében nagy meglegedettséget keltett az egyezmény aláírása. Moszkvában úgy ítélik meg a helyzetet, hogy Magyarország megbecsülhetetlen szivességet tett a szovjetnek az egyezmény megkötésével.

Zsán Szávát

másfél évi börtönre ítélték

Kosztpénzület az állam pénzével

Pancsevőről jelentik: A pancsevői törvényszék büntetőtanácsa néhány nappal ezelőtt vette tárgyalás alá Zsán Száva alibunári földbirtokos, Dragicsevic Lázár pancsevői pénzügyigazgatósági pénztárnok és társai bűnyűjét. Az ügyész azzal vádolta Dragicsevicset, hogy a pénzügyigazgatóság kasszájából hétszázötvenezer dinárt elikkasztott és a pénzt kosztba adta Zsán Száva földbirtokosnak. A vizsgálat folyamán az a gyanu merült fel, hogy a pénz elikkasztásáról és kosztbaadásáról tudomása volt Risztics György pénzügyigazgatónak, továbbá Petrovics Braniszlav, Zsivánovics Nikola és Schwarzenberg Lajos pénzügyigazgatósági tisztviselőnek, mire az ügyészség őket is vád alá helyezte.

Az érdekes bűnyűben hétfőn délelőtt hirdette ki a bíróság az ítéletet: A bíróság ítéletében bűnösnek mondta ki Dragicsevics Lázárt, akit két évi börtönre és Zsán Szávát, akit másfél évi börtönre ítélt. A többi vádlottat, minthogy a tárgyalás folyamán nem igazolódott be az ellenük emelt vád, a bíróság felmentette.

Vegyék el a zsiletteket!

Vass József magyar helyettes miniszterelnök a leszerelésről

Budapestről jelentik: A szentgotthárdi kerület képviselője, dr. Varga Gábor vasárnap tartotta beszámolóját Szentgotthárdon. A beszámolóra a képviselőt lekísérte Vass József miniszterelnök-helyettes is, aki nagy beszédet mondott Magyarország kül- és belpolitikájáról:

— A magyar nemzeti gondolatnak van reprezentánsa, az öntudatnak van még helye a nemzet felkészenében. Ha a franciáktól nem lehetett megkövetelni, hogy Strassburgot elfelejtsék, a francia nemzet ne vegye rossznéven tőlünk, hogy nem telejtünk és nem vagyunk hajlandók a reményről lemondani. A mi remény-ségünk azonban nem a fegyverben rejlik, nekünk nincsen fegyverünk, mégis félnek tőlünk. El akariák tőlünk venni sarlóinkat is; az ellen-örző bizottság csak menjen a szentgotthárdi kasza- és kapagyárba és vigye el a kaszákat és kapákat. Az orvosoktól vegyék el a lancettájukat, a borotválkozók kezéből vegyék el a gilette-késeket és vegyék el a szalonnavágó bicskákat. Most már elérkeztünk a külpolitikának arra a pontjára, amikor a magyar békeszerető öntudatnak hangja is meg kell, hogy szólaljon. Meg kell mondani már egyszer, hogy a magyarok nem fegyverrel kívánják kivánságaikat megvalósítani. A mi bizodalunk az igazság erejében van. A magyar nemzet nem számít senkinek az összeroppantására, de számítunk az igazság érvényesítésére. Vass József végül kijelentette, hogy gummibottal és gyűlölettel nem lehet Magyarországot konszolidálni és bevezetni a népek közösségébe.

A helyettes miniszterelnök szentgotthárdi beszédét politikai körökben nagy aggodalommal fogadták, mert attól tartanak, hogy az Magyarország szomszédainál rossz vért fog szűlni.

Lasker Szuboticán

Beszélgetés a világhírű sakkmeisterrel — Szuboticán harminchárom játszmából Lasker harmincat megnyert — Egy hetedik szuboticiai gimnazista megverte a volt világbajnokot

Lasker Emánuel dr., a legnagyobb élő sakkmeister hétfőn délben Szuboticára érkezett, hogy a Szubotici Sakkör tagjaival mérkőzzék. Lasker a régi sakkozó generációhoz tartozik, de talán most van játékereje tetőpontján. Évtizedekig volt a sakkozás világbajnoka és ezt a díszes címet csak néhány évvel ezelőtt ragadta el tőle a fiatal Capablanca, nem egészen reális körülmények között. A világbajnokságot folytatott mérkőzést ugyanis Kubában játszották le, olyan hőségben, hogy nappal gondolni sem lehetett a meccs lebonyolítására és az ellenfelek csak éjszakánként ültek le a hatvanégy-kockás tábla mellé. Ilyen körülmények között a kubai Capablancának olyan előnye volt Lasker fölött, hogy a német világbajnok jobbnak látta földadni a kilátástalan küzdelmet. Azóta csak egyszer találkozott a két matador — ezuttal már reális körülmények között — a newyorki mesterversenyen, ahol Lasker a második helyre utasította a kubai világbajnokot.

A játék előtt

Fehérterítés patkóalakú asztalok mellett ülnek a sakkjátékosok a Bárány-szálló kis éttermében. Öt órára van kitzúve a szimultán játék kezdete, de a mester nem pontos: hajnaltól délig tartó utazását pihegni ki szobájában, míg itt lent a teremben ideges, diákos elfogultsággal várakoznak a sakkozók. Előttük játékra előkészítve állnak a táblák, a figurák glédába merevedve, mint hadgyakorlat előtt a katonák. Ognyanov Szvetozár dr. ezuttal nem ad fel latin leckéket, megigazítja nyakkendőjét és Laskerről magyaráz, míg György Imre dr., a főrendező alig talál rendeznivalót, csak a késedelem miatt idegeskedik. Csillag István, a sakkjáték főgondozója táblákat osztogat és bosszankodik, hogy a futókról a gomb le van törve. Ő is. Az asztalok alatt a játékosok közül sokan még lopva bepillantanak a sakk-könyvbe. Készülnek a gambitra, vagy egy erős spanyol-játszmára. Vizsga előtti hangulat. Negyed hatkor végre jön Lasker. A helyi sakkmeisterek felállnak az ősz mester előtt és zajos éljenzéssel fogadják. A rend egy pillanatra felbomlik, néhányan Laskerhez sietnek. Ognyanov dr. mutatja be őket. Egy öreg bácsi, szemmelátható lámpalázzal sűrű-forog, míg Laskerhez jut és magyarul szólítja meg:

— Löwinger vagyok, a sak-kör háznagya, mondja büszkén.

— Verstehe nicht, — feleli Lasker — nicht wahr, Sie sind ein Ungar?

— Nem, — mondja a háznagy zavartan, most már németül — egyébként régi játékos vagyok és tudok úgy játszani, mint ön. Csak az a különbség, hogy nem járok turnékra. Különben majd meglátja... Lasker mosolyog.

Mások mutatkoznak be. Löwinger bácsi pedig büszkén fordul a többiek felé:

— Ugy-e, jól megmondtam neki?!

Lasker a jugoszláv sakkéletéről

A szimultánverseny előtt Lasker dr. nyilatkozott a *Bácsmegyei Napló* munkatársának jugoszláviai turnéján szerzett impresszióiról.

— A newyorki sakkverseny óta, — mondta — ez az első körutam, amelynek nem verseny, mint inkább szimultán-előadások tartása a célja. Őszintén mondhatom, hogy meglepett a jugoszláv sakk-kultúra

előrehaladottsága és az a lelkesedés, amellyel itt a sakk iránt viselkednek. Szombaton és vasárnap Beogradban játszottam, aminek eredményét már ismerik. Beogradban sok a jó sakkozó és örömmel látom, hogy itt Szuboticán is milyen nagy érdeklődés nyilvánul meg, milyen intenzív a sakk-élet, ami jóval felülmúlja a vidéki városok sakk-kultúráját.

Elmondta Lasker, hogy szeptember 30-ikáig marad Jugoszláviában és ez alatt az idő alatt mindennap másik városban tart szimultán-előadást. A szuboticiai verseny után kedden Szomborban, azután Zagrebban, Ljubliánában és Mariborban fog játszani. A jövő hónapban Bécs, Linz és más városok meghívásának tesz eleget.

Nyilatkozott még a jugoszláv sakkmeisteréről, akik közül dr. Widmár Milánt becsüli legtöbbre.

— Csak az a kár, — mondotta — hogy Widmár másodlagos elfoglalt-

A világsi titok

Miért kapott kegyelmet Görgey? — Miklós cár bizalmas levelei Ferenc Józsefhez az október hatodik fegyverletételről

— A mult idők emberei sirba szállnak, de a Habsburg-ház reményteljes sarjadedkár, Ferenc József főherceget, aki már első feltépesével megnyerte a nemzet szeretetét, egy fényes uron öröksége várja, amely erejét a szabadságból meríti.

E szavakat mondotta 1848 március 8-án Kossuth Lajos Pozsonyban, amikor Ferenc József 17 éves korában első ízben lépett a nyilvánosság elé és mint királyi biztos magyar nyelvű beszéddel beiktatta István főherceget főispáni székebe. Kossuth Lajos lojális beszédét mindössze egy hét választotta el március tizenötödiktől s a magyar forradalom kitörése után nem volt gyűlöletesebb ember Ferenc József szemében, mint »a rebellis Kossuth«. Sohasem bocsátott meg neki; amikor sok-sok évtized múlva Kossuth halálakor Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter azt indítványozta a királynak, hogy küldjön koszorút Kossuth Lajos koporsójára, a király a meglepetéstől egy pillanatra megnémulva mondta miniszterének:

— És ön, az én tábornokom, ön tanácsolja ezt nekem?!

Ilyen körülmények között a közvélemény sehogyan sem tudta megérteni, hogy Görgey Artur tábornok, akit Kossuth az összeomlás előtt diktatori hatalommal ruházott fel, a világsi fegyverletétel után kegyelmet kapott és semmi bántódása nem esett.

Ferenc József levelezésének felkutatása során előkerült most a bécsi udvari levéltárból I. Miklós orosz cár két levele, amelyekből kiderül, hogy Görgey életét az orosz cár személyes beavatkozása mentette meg. Az első levél bevezetésében a cár gratulál Ferenc Józsefnek a magyar forradalom közös erővel történt leveréséhez s közli vele, hogy Paskievics herceg utban van Bécs felé, hogy személyesen közölje Ferenc Józseffel a cár »Magyarország végleges pacifikálásának legszigorubb módjait« vonatkozó tanácsait. A cári levél Görgeyre vonatkozó része így hangzik:

Ez a pacifikálás véleményem szerint, nem történhetik más képp, mintha rendszerben a kegyelem párosulna a bölcs határozottsággal. Bátorodom főleg Felséged fenkölt érzéseit Görgey érdekében megindítani, akinek első diktatori ténykedése az volt, hogy föltétlen megadással végét

sága miatt nem foglalkozhat elég intenzíven a sakkal, de azért ő így is az első mesterek közé tartozik. Kosztics Boris erős, nagyfantáziájú játékos, a fiatal generáció egyik legkomolyabb reprezentánsa, akitől még sokat lehet várni. Vukovicsot és Csiricsét nem ismerem személyesen, de hallottam róluk. Ők most vannak fejlődésben és a jövő fogja megmutatni, milyen eredményt tudnak produkálni.

Beszélt Lasker végül Maróczyról is, akit a legnagyobb mesterek egyikeként tart.

— Az utóbbi időkben — mondta — Maróczy gyengébben szerepelt a versenyeken, mert energiájának nagy részét családi ügyek, fia elhelyezésének gondja és egyéb gondok foglalják le.

A szuboticiai eredmények

A szimultán-versenyen harminchárom ellenfél közül csak Kohn István VII. gimnáziumi tanulóval szemben vesztett, Feyer és Schnitzer remissel végzett, a többi játszmában Lasker győzött.

Lasker a szimultán-partikon kívül külön játszott Ognyanov Szvetozárral egy játszmát, amely eldöntetlenül végződött.

vetette egy eddig oly elkeseredetten folyó harcnak. Minthogy ez az orosz hadsereggel szemben történt, melynek a parancsnoksága alatt álló összes csapatokkal együtt átadta magát, lelkiismeretem kötelességemre teszi, hogy érdekében közbenjárjak. Megértem, hogy azon esetben ha Felséged nagylelkű kegyelmet adna neki, kellemetlenségeknek volna kitéve azáltal, hogy az után a szerep után, amelyet itt játszott, ő (Görgey) hazájában maradhatna. Erre az esetre hajlandó volnék országomban menedéket adni neki, ha ő kezeskedne, hogy Magyarország nyugalmát többé meg nem bolygatja.

Ferenc József a cárhoz intézett válaszlevelében természetesen készséggel teljesítette I. Miklós kívánságát, közölte a cárral, hogy megkegyelmezett Görgeynek, éppencsak nem adott engedélyt neki Oroszországba való elutazásra, hanem internáltatta Klagenturi városába. Ferenc József elhatározását a cár a következő levélben köszönte meg:

Bárha Kedves Testvérem fenköltségében bizva, egyetlen pillanatra sem kételkedhettem Görgey érdekében való közbenjárásom eredményében, aki minden feltétel nélkül letette a fegyvert Oroszország hadserege előtt, ezzel végső jelét adva amaz elkeseredett harc befejezésének, amely oly hosszú ideig vérrel itatta át szerencsétlen hazáját, mégis igen élénk elégtételt éreztem, hogy Felséged levelében megtaláltam annak a nagylelkű kegyelemnek biztosítását, amelyet neki Uraikodójának kegye osztályrészei jutott. Az a kérés, amelyet Felséged ugyanakkor hozzám intézett, annak tárgyában, hogy Görgey először Felségednek adassék ki, mint a fennálló ügyek lebonyolításának formális határozatának alapul, bizonyára nem találkozhatott ellenvetéssel az én részemről.

Mindkét cári levél így van aláírva: »Kedves Testvérem, Felségednek jó testvére és szövetségese Miklós.«

Ferenc József torzképe

A császár-király levelezéséről közzétett cikksorozatokat Ferenc József újabb

gyerekkori rajzos leveleit közli. Az akkor mindössze hét esztendő fiatal főherceg rajzaival rendkívül ügyesek és egészen bizonyos, hogy Ferenc József — ha fejlesztette volna ez irányú tehetségét — vihette volna valamire a képzőművészet terén. Hogy miért hanyagolták el Ferenc József rajzoktatását — amikor például zenei kiképzését, amihez semmi tehetsége sem volt, forszírozták — azt most már nem lehet megállapítani; tény viszont, hogy Ferenc József hét éves fejjel is tudta, hogy tehetsége van a rajzoláshoz. Leveleiben büszkén említi, hogy rajzaival mennyire mulattatják testvéreit és mint az igazi művészek, indiszpozíciójára hivatkozik, amikor nem küld rajzot beteg öccsének és arra, hogy nem volt ihlete:

Kedves Maxi.

Bocsáss meg, hogy nem küldtem még neked rajzot, de a napokban nem volt hozzá kedvem, Akárhányszor nekiültem, nem ment. Rosszat pedig nem akarok neked küldeni. Addig, míg ismét kedvet kapok a rajzoláshoz, leveleimmel foglak téged felderíteni, mert az nekem mindig sikerül. Tegnap igen jól mulattunk az ágyuval, majd olvastunk. De idelent mégsem olyan szép, mint odaient, ahol együtt vagyunk és mindenféle játékok és foglalkozásunk van. Károly egészséges és mindig jobban hizik. Adieu!

Franz.

Franz humoristai önérzete, hogy neki mindig sikerülnek mulattatásra szánt levelei, nem lehetett egészen jogosulatlan, mert például amikor ő feküdt beteg, hűlőben, olyan kedves levelet küldött testvéreinek, amelyen mások is elmosolyodhatnak, nemcsak a címzettek:

Szemtelen kreaturák! Hogy merészeltétek elmulasztani kérdőzködni aziránt, hogy Felségem hogy érzi magát? Leereszkedem hozzátok, szemtelenségteknek megmondani, hogy egész kéhes vörös vagyok, egészen jól érzem magamat és hozzátok kegyeim-mel hajlandó maradok Hetzynes hercegnék legmagasabb jóindulatomat, tisztelgetémet fejezem ki és egy pusztát küldök neki. A Szemtelenségtekkel elégedetlen

Ferenc József főherceg.

Konkurrens Ferenc József-levelek

A budapesti lapok közül a *Pesti Hírlap*, a *Pester Lloyd* és az *Ujság* közölnék Ferenc József levelezését ismertető cikksorozatokat. Most egy negyedik lap is csatlakozott hozzájuk, a legitimista *Magyarság*, amely élesen megtámadja a magyar kormányt, amiért megengedi, hogy egyes lapok prédájuknak tekintsék a volt uralkodó magánlevelezését, majd a kis erkölcsprédikáció után egész sereg Ferenc József-levelet közöl. Pápay István volt kabinetirodai titkár gyűjteményéből. Ezek a levelek válogatottan unalmasak, ellenben Pápay kísérő cikkében több helyen kifogásolja a többi lapok kommentárjainak tévedéseit. Így például nem igaz — Pápay szerint — hogy Ferenc József gyűlölte a telefont, környezetét gyakran megbizta telefonálással s ő maga azért nem használta, mert nem bizott a telefon diszkrétciójában. Nem akarta kitenni magát olyan eseteknek, mint aminő például a későbbi Károly királlyal trónörökös korában esett meg és amin Ferenc József nagyon jól mulatott. A trónörökös a hatfőterem egy váratlan megjelenése alkalmával összekötötte magát egy előretolt üteg megfigyelő állásával, ahol egy altiszt kezelte a telefont.

— Halló! Itt a trónörökös-főherceg!

— Oh, van szerencsém, szervusz — volt a válasz — itt a kínai császár!

Az altiszt az istennek se hitte el, hogy a trónörökös beszél.

A másik tévedés: az uralkodó távirat-fogalmazványain hol kírta a címzettek teljes címét, hol rövidítéseket alkalmaz-

zott. Az Ujság kommentátora szerint ennek bizonyos jelentősége van. Pápay viszont azt állítja, hogy az uralkodó, ha a kabinetiroda útján adatta föl a táviratot, akkor nem írta ki a teljes címzést, mert ezt rábizhatta a kabinetiroda begyakorolt személyzetére. Ha ellenben egyenesen a táviróhivatalba küldte a sürgöny-fogalmazványt, akkor kénytelen volt maga leírni a teljes címet, hogy ne legyen tévedés.

Lopással vádolják a suboticei vasuti műhely főnökét

Feljelentés Rennenkampf orosz tábornok öccse ellen

A suboticei rendőrség feljelentés alapján nyomozást indított Rennenkampf Dimitrije oroszországi származású mérnök, a suboticei vasuti-műhely főnöke ellen, akit a feljelentő állami tulajdonok jogtalan elsajátításával vádol. Rennenkampf Dimitrije előkelő orosz családból származik, testvére Rennenkampf tábornoknak, akinek a neve a világháborúban közismert volt. A mérnök a Wrangel-hadsereg szétszűlése után került nagy családjával Suboticára, ahol sokáig nyomorgott. Nemrég a suboticei vasutigazgatóság alkalmazta és mint elsőrangú szakembert, a vasuti műhely élére állította.

A nyomozás folyamán a detektívek házkutatást tartottak Rennenkampf lakásán, ahol nagyobb mennyiségű, a vasut tulajdonát képező holmit találtak. A mérnök azt állította, hogy a lakásán talált holmik egy részét a vasutigazgatóság beleegyezésével szállította el lakására. A rendőrség most a vasutigazgatósághoz fog fordulni aziránt, hogy a vasutigazgatóság a saját hatáskörében indít-e vizsgálatot Rennenkampf mérnök ellen, vagy pedig szabad folyást enged a bünygi eljárásnak.

A Roboz-testvérek a váditanács előtt

Gyilkosságra való felbujtással vádolnak két budapesti újságíró

Budapestről jelentik: A budapesti büntetőtörvényszék váditanácsa hétfőn kezdte tárgyalni Roboz testvérek monstre-bűnpörét, illetve azokat a kilógásokat, amelyeket a vádlott testvérek, Roboz Imre volt hírlapíró és Roboz Béla volt adóügyi biztos már hónapokkal ezelőtt benyújtottak. Bűnlajstromukban szerepel lázadás, felségsértés bűntettére irányuló sikertelen fölhívás bűntette, hűtlenség bűntette, háromrendbeli kormányzósértés vétsége, két igazgatás, azonkívül Roboz Imrével szemben vádat emeltek még a magyar állam és magyar nemzet megbecsülése ellen elkövetett bűncselekmények, súlyos testi sértés bűntettére való felbujtás, magánlakásértés és Roboz Bélánál sajtórendőri vétség is. Kiemeli a vádirat, hogy a kommün bukása után a Roboz-testvérek a „Pesti Élet” című napilapot a román megszálló csapatok fegyveres erejének oltalma alatt és támogatásával jelentették meg és azt tervezték, hogy népgyűlést hívnak össze és fölhívják az ott résztvevőket arra, hogy a magyar minisztertanács székházába vonuljanak, ott öljk meg a miniszterelnököt, a többi minisztereket pedig vessék börtönbe.

Vádat emel az ügyészség Robozék ellen azért is, mert e tervek előjárójául az akkori sajtófőnököt le is tartóztatták és Robozéknak tulajdonítja a vádhatóság, hogy a megszálló román katonák behatoltak a főkapitányság épületébe, ahonnan kiszabadították Roboz Imrét. Az ügyészség vádirata sok tanura hivatkozik és azt indítványozta a vádhatóság, hogy a fő tárgyalásra idézzék meg tanuként Csillery Andrást, Fried-

rich Istvánt, Szakács Andort, Wolkenberg Gyula rendőrfőfelügyelő, Nagy Károly főkapitányhelyettes, Botár Béla rendőrfőtanácsost, Váry Albert koronagyűzőhelyettes, Artner Kálmán dan-

dárparancsnokot, Ghiczy Ferenc ezredest, Pesta Frigyes és még nagyon sok detektívet.

A váditanács szombaton hirdeti ki döntését az ügyben.

A novisadi tőzsde vezetősége tiltakozik a hamis árjegyzés vádjá ellen

Memorandumot intéznek a kereskedelmi minisztériumhoz

Noviszadról jelentik: A novisadi áru- és értéktőzsde igazgatósága hétfőn Dungyverszky Gedeon elnökletével ülést tartott, amelyen részt vett Stefanovics Zsarko dr. polgármester, a tőzsde kormánybiztosa is. Az ülésen Petrovics Brankó dr. vezértitkár referátuma alapján azokkal a vádakkal foglalkoztak, amelyeket — mint a Bácsmegyei Napló már közölt — egyes beogradi érdekképviseletek és a Bács-Bodrogmegyei Gazdák Szövetkezete emelt a hivatalos árjegyzések miatt a tőzsde vezetősége ellen. Az ülésről hivatalos kommunikét adtak ki, amely a következőképpen hangzik:

— A novisadi termény- és értéktőzsde igazgatósága hétfőn délelőtt tíz órától délután hat óráig ülést tartott. A folyó ügyeken kívül az igazgatóság foglalkozott azokkal a támadásokkal, amelyek a Bácsmegyei Napló és a beogradi Novosti közlése alapján napvilágot láttak. E szerint a kereskedelmi miniszter a legszigorubb vizsgálatot rendelte el a tőzsde igazgatósága ellen a tőzsdei árfolyamok állítólagos valótlán jegyzése és egyéb visszaélések miatt. A mai igazgatósági ülésen megállapítást nyert, hogy a minisztérium semmiféle vizsgálatot sem rendelt el a tőzsde ellen, hanem kiadta az igazgatóságnak jelentéstétel végett a beogradi állami alkalmazottak beszerzési szövetkezetének, valamint a beogradi pékek és süttők lisztbeszerző szövetkezetének a minisztériumhoz benyújtott feljelentését. A két beogradi cég azal vádolja a tőzsde vezetőségét, hogy a hivatalos árfolyamra felütemelt árak nem felelnek meg az aznap a tőzsdén kötött lisztüzletek tényleges árainak. A két szövetkezet beadványában azt állítja, hogy a tőzsde a hivatalos árakat maga-

sabban állapítja meg, mint a tényleges kötések árai. A tőzsde igazgatósága mai ülésén megállapította, hogy a feljelentések minden alapot nélkülöznek, a feljelentők nincsenek tisztában az árfolyam megállapításával. A feljelentők ugyanis, akik feljelentésükkel egészen más célt akarnak elérni, abban a téves hitben vannak, hogy a tőzsdeárfolyamokat csak a tényleges kötések alapján állapítják meg. Ez téves álláspont, mert a tőzsdeárfolyamok megállapításánál úgy a tényleges kötések, mint az aznapi kínálatot és keresletet is figyelembe kell venni és ezek összevetésével kell megállapítani az úgynevezett irányárakat. Ahhoz, hogy az irányár a tőzsdei árfolyamra fel legyen tüntetve, nem feltétlenül szükséges a tényleges kötés, hanem elegendő, ha kereslet és kínálat volt. A feljelentésekből egyébként világosan kitűnik, hogy a feljelentők távolról sem akarták a közérdeket védelmezni, mert egyik cég sem köt üzleteket az itteni tőzsdén, hanem szükségleteiket a magánügynökök útján fedezik. Céljuk csak az volt, hogy támogassák az az akciót, hogy Bácsmegye területén még egy tőzsdét felállítsanak. Ez abból is kitűnik, hogy a feljelentés végén ez állt: »Ez okból kérjük a Miniszter Urat, méltóztassék megengedni, hogy a Vajdaság területén még egy tőzsdét felállítsanak, hogy ezáltal lehetővé váljék a tőzsdei verseny, amelyben az összes érdekeltek érdekei védelmet találnak.« Nyilvánvaló tehát, hogy a feljelentéseknek semmi komoly alapjuk nincs. A tőzsde igazgatósága részletes jelentést dolgozott ki erre vonatkozóan, amelyet beküldött a kereskedelmi minisztériumnak, egyben pedig felhívta a miniszter figyelmét arra, hogy a vádak honnan erednek.

nek bizonyos események így például az amerikai elnökválasztás is, amelyek a helyzetet annyira tisztázzák, hogy a washingtoni kormány is állást foglalhat a Népszövetségkel szemben követendő magatartásáról. A szövetséges delegációkat még egy más szempont is vezeti, mikor arra törekszenek, hogy Németország fölvétele tárgyában csak decemberben vagy a jövő év januárjában kelljen határozni, nevezetesen az, hogy addig el lehet végezni Németországban a katonai ellenőrzést s nem lehetetlen, hogy ezenkívül más motívumok is közrejárjanak.

A németek visszakapják afrikai gyarmataikat

Berlinből jelentik: A német birodalmi kormányt bizonyos részről azzal biztatták, hogy amennyiben siet fölvételi kérvényének előterjesztésével, számíthat arra, hogy Németország a Népszövetségtől a gyarmatosítók mandátumainak újabb felosztása alkalmával szintén mandátumot fog kapni és így ismét gyarmati hatalom lehet. Állítólag arról van szó, hogy a Népszövetség újból Németország főhatósága alá helyezi Kelet-Afrikának német gyarmatterületét.

HIREK

— A király beogradi utazása. Beogradból jelentik: A király a beljei vadászatokról valószínűleg a hét végén tér vissza Beogradba.

— Vesenják agrárreform miniszter átvette tárcája vezetését. Beogradból jelentik: Vesenják agrárreform miniszter, aki súlyos betegségéből nemrég gyógyult fel, hétfőn visszatért Beogradba és átvette tárcája vezetését.

— A suboticei újságíró-szekció ülése. Az újságíró-szekció szeptember 23-án, kedden délelőtt 11 órakor a Lloyd helyiségében ülést tart. Ez az értesítés a szekció tagjai részére meghívóul szolgál.

— Időjárás. (Popovics György közoktatásügyi inspektor jóslata.) Változás előtt állunk. Északi irányban fokozódó mértékben eső várható. Nálunk nem lesz nagy esőzés.

— A világ szervezett munkásainak tüntetése a háború ellen. Berlinből jelentik: A nemzetközi szakszervezeti szövetség — mint ismeretes — az elmúlt vasárnapra az egész világ szervezett munkásságát tüntetésre szólította föl a háború ellen, a világbéke mellett. Berlinben négy helyen volt ezzel a napirenddel tömeggyűlés, amelyeken a külföldiek közül Longuet (Franciaország), Brockway (Anglia), Ellenbogen (Ausztria) beszédeket mondtak.

— Santelli György véres kardpárbajt vívott Abbáziában. Abbáziából jelentik: Vasárnap folyt le Abbáziában az olimpiai affér befejezéseként Santelli vívómester fia: Santelli György és Cotronei milanói lapszerkesztő kardpárbaja. A párbaj nehéz kardokkal, bandázs nélkül folyt le és az első összecsapásnál Santelli súlyos fejevágást mért Cotroneire, akinek fejéből az orvosok négy öltéssel varrták össze. Santelli sértetlen maradt.

— Eljegyzés. Fried Huskát Szentéről (Magyarország) eljegyezte Hacker Ernő Pančevo. (Minden külön értesítés helyett.)

— Megszigorítják az idegenek ellenőrzését. Becskerekéről jelentik: A belügyminisztérium államvédelmi osztálya rendeletet küldött a becskereki hatóságoknak, amelyben az idegenek fokozottabb ellenőrzésére utasítja őket. Az államvédelmi osztály értesítését szerint ugyanis külföldi állampolgárok sok esetben 5-6 hónapig tartózkodnak az ország területén engedély nélkül.

Csalogatják Németországot a Népszövetségbe

A Ruhr-vidék kiűritésének meggyorsítását és afrikai gyarmatokat ígérnek a németeknek

Radolfzellből jelentik: A badeni centumpárt gyűlésén vasárnap Marx kancellár nagyjelentőségű külpolitikai beszédet mondott s többek között szóvá tette Németországnak a Népszövetséghez való csatlakozását. Kijelentette, hogy a birodalmi kormány a keddi minisztertanácsban alaposan és behatóan fogja tárgyalni ezt a kérdést s ugyanakkor dönt is fölötte. Beszédéből kitetszett, hogy a kancellárral együtt a kormány tagjainak többsége kívánatosnak tartja a belépést a Népszövetségbe. Ami a nacionalisták aknamunkáját illeti, azokról azt mondta a kancellár, hogy ő hivatalnok és kötelességét minden körülmények között teljesíteni fogja, utjától nem engedi magát eltéríteni. A pártgyűlésen meleg ovációkban részesítették a kancellárt.

Miről tárgyalt

Marx kancellárral Nansen?

Genfől jelentik: Frithiof Nansen, mikor Sigmaringen-ben meglátogatta dr. Marx birodalmi kancellárt, nem csupán arról biztosíthatta őt, hogy a szóba jövő delegációk hozzájárulása felől biztos lehet, mert

valamennyien igazságosnak tartják, hogy a német birodalom állandó szavazatot kapjon a Népszövetség tanácsában, de azt is értésére adta a kancellárnak, hogy ha Németország belép a Népszövetségbe, meg lehet rövidíteni a Ruhr-terület kiűritésére szabott határidőket és a kiűrités már 1925 január 1-én megkezdődhetne, mint ahogy Németország Londonban kívánta. Arra is figyelmeztette Nansen a német kancellárt, hogy a kérés előterjesztésével a birodalmi kormány ne késlekedjék, nehogy technikai okokból elhúzódjék a felvétel.

Beavatott delegátusok körében az a hír van elterjedve, hogy Nansen tudomására juttatta Marx kancellárnak, hogy amennyiben a birodalmi kormány hamarosan benyújtja folyamódványát a felvételért, Herriot kilátásba helyezte, hogy a Népszövetség még ennek az évnek végén vagy a jövő év legelején új ülésszakra jöhetne össze, hogy határozzon a fölvétel fölött.

Valószínűnek látszik, hogy addig a török kormány felvételi kérése is beérkezik, s időközben végbemen-

— Szerdán tárgyalják a budapesti Fővárosi Operettszínház merényletinek bűnpörét. Budapestről jelentik: Szerdán reggel kezdik tárgyalni a Fővárosi Operettszínház ellen, annak megnyitó előadása alkalmával elkövetett merénylet ügyét. Az ügyészség *Márfy Józsefet*, a bombamerénylet bűnpörének fővádoltját, valamint *Adorján Géza* magántisztviselőt és *Okolicsányi László* fővárosi főtisztviselőt mint felbujtókat vádolja, akik az ébredő magyarok Sörház-uccai székházában működő nemzetvédelmi osztály ülésén a IX. kerületi nemzetvédelmi csoportnál megtervezték a Fővárosi Operettszínház elleni revolveres merényletet. A többi vádlottat, szám szerint tizenhatot pedig, mint tetteseket vádolja az ügyészség magánosok ellen elkövetett croszak büntette címén.

— Szabadlábba helyezték a szurkáló villanyzerelőt. *Paracski József* szubotocai villanyzerelő — mint a *Bács-megyei Napló* is közölte — pénteken este a palóczi munkásszertartó elöl feltékonyságból összeszurkálta a feleségét. Paracskit a szubotocai rendőrség letartóztatta, a több sebből vérző asszonyt pedig a mentők beszállították a városi kórházba. Paracskit hétfőn délelőtt halgatta ki *Pesics* bünyői rendőrkapitány. A kihallgatás folyamán Paracski azzal védekezett, hogy tettét erős fölindulásban, beszámíthatatlan állapotban követte el. Minthogy Paracskiné állapota nem súlyos, a villanyzerelőt kihallgatása után szabadlábba helyezték. Úgytá a rendőrség még hétfőn délelőtt áttette a szubotocai ügyészségre.

— Halálozás. *Weisz Katalin* e hó 20-án rövid szenvedés után meghalt. Temetése 21-én ment végbe *Stari-Szivacon*, nagy részvét mellett. Az elhunytban *Weisz Jakab*, a *Zorka-műtrágyagyár* képviselője nővérét gyászolja.

— A *Leibach*-istálló lovainak győzelme *Beogradban*. *Beogradból* jelentik: A vasárnapi beogradi loversenyen *Leibach Gyula* istállója ismét nagyszerű eredményeket ért el és méltán felkelte a figyelmet a vajdasági lótenyésztésre. A „*Kostolac*” versenyt, a két évesek nagydíját *Leibach Gyula Gyöngyharmat* nevű saját nevelésű angol telivér kancája nyerte meg tizenegyes rekord mezőnyben, megverve a versenyen résztvevő külföldi összes lovakat. Második *Dungyverszki Gedeon* importált „*Kokoro*” nevű kancája lett, míg a favorit „*Öreglak*” ménivadék csak negyediknek futott be. A 2000 méteres versenyben ugyancsak *Leibach Gyula „Éljen”* nevű saját nevelésű telivér ménje futott be elsőnek, nagyszerű idő alatt verve az idei „*Derby-győztest*”, *Dungyverszki Gyóko* importált Szanszkritivadékát.

— Bosszúból kirabolták a rokonait. *Szentáról* jelentik: Rövid Ferenc szentai horbály feljelentést tett a rendőrségen *Jovanovics Peró*, özvegy *Jovanovics Kosztáné* és *Jovanovics Draga* nevű rokonai ellen, akik bosszúból, mivel a feleségét megszidta, távollétében betörték a lakására, ahonnan összes készpénzét és ruháit ellopták. A bosszúálló rokonok ellen megindult az eljárás.

— Kintasították Svájból Vorovszki merényletét. *Genfből* jelentik: *Conradit*—*Vorovszki* szovjetkövet gyilkosát — a kít a lausannei törvényszék tudvalevően felmentett, a genfi Maxim-mulatóban okozott botrány miatt a rendőrség egyhónapi elzárásra és Svájc területéről való kitoloncolásra ítélte.

— Megnyílik a noviszadi értéktőzsde. *Noviszadról* jelentik: Október elsején megnyílik a noviszadi értéktőzsde, amely kedden és pénteken délelőtt 12—1/2-ig tart tőzsdénapokat. Az értéktőzsdén jegyezni fogják az állampapírokon kívül a bejegyzett bel- és külföldi értékpapírokat is. A tőzsdeigazgatóság tőzsdebizományosi jogosítványt adott ki *Dungyverszki Sándor* és társa cégnek, *Lusztig Lajos* noviszadi bankárnak és *Bács Illés* szubotocai kereskedőnek.

Véres zsebkendőt küldött Héjjasnak az egyik csongrádi bombamerénylő

Hétfőn folytatták a tanukihallgatásokat

Szelnokról jelentik: A csongrádi bombamerénylők bűnpörének hétfői tárgyalásán folytatták a tanukihallgatásokat. Az ügyész két újabb fontos tanu megidézését kérte, akik látták Sinkót és Bölönyit a „Magyar Király”-szálló előtt ólalkodni röviddel a bombarobbanás előtt.

Szabó István csongrádi földbirtokos, tanu azt vallotta, hogy a szomszédságban lakó Sági János este fél tizenegy tájban, tehát másfélórával a robbanás előtt hazajött. Bosa Mihályné, akinek a fia szintén résztvevett a nyomozásban, tagadta, hogy akárkinék is beszélt volna arról, hogy a vádlottakat kiozzák. Özv. Katona Mihályné ezzel szemben azt állítja, hogy Busánótól hallott a vádlottak megveretéséről. Bódi Julia és Mészáros Imre megerősítik, hogy a vádlottakat bántalmazták. Ugyanilyen értelmű vallomást tesz *Palásti János* csongrádi mészáros is.

Ezután *Huber Gyula* csongrádi adótitest tesz vallomást. December 26-án este kilenc órától a bombamerénylő utáni ideig a Magyar Király-kávéházban tartózkodott. Ott látta *Piroska Istvánt* többek társaságában. A vádlottak közül *Fülöp Andort* látta ott egy társaságban *Forgóval*

és *Kasztellel*.

Az elnök: Látta-e a robbanás után Barna gyógyszerész hazamenni, s mondott-e ő ekkor valamit?

A tanu: Barna Henrik odarohant ahhoz az asztalhoz, ahol akkor én ültem, *Piroska István* és mások társaságában. A gyógyszerész föl volt indulva és odaszólt: — *Gyuszi, Gyuszi, gyilkosok, mit tettek! Ez a jogrend Magyarországon?*

Ifj. *Hajdu János* csongrádi földműves, aki Szegeden a Csillag-börtönben letartóztatásban volt, nem látott sérüléseket a vádlottakon. Dr. *Albert Áron* csongrádi ügyvéd elmondja, hogy a vádlott Sági üzenetet küldött vele *Kecskemétre Héjjas Ivánhoz*, s mellékelte egy véres zsebkendőt. Héjjas elolvasta a memorandumot és visszaadta.

Az elnök: Héjjas Iván semmi egyebet nem mondott? Nem mondta, hogy nem áll szóba gyilkosokkal?

A tanu: Nem, egy árva szót sem szólt. *Turi László* napszámos azt vallja, hogy ő is látta a véres lavort a járásbírószágon. *Piroska János*, a *Piroska*-testvérek apja azt vallja, hogy mindkét fia otthon tartózkodott a merénylet idején.

— A baromfi- és galambtenyésztők egyesületet alakítottak *Becskerekben*. *Becskerekéről* jelentik: A baromfi- és galambtenyésztők hétfő délelőtt egyesületet alakítottak, amelynek elnökévé dr. *Kleisz Jánost* választották meg.

— Házasság. *Neubauer (Dusán) Dezső* (*Kolarovics*), a *Photo-Industria* cég prokuristája, folyó hó 16-án házasságot kötött *Novisadon Rónai Rózsikával* *Novivrbasról*. (Minden külön értesítés helyett.)

— Szerencsétlenség tolatás közben. *Fuzis József* szubotocai vasutas hétfőn a csantavéri állomáson a tolatásnál segédkezett. Az ütközők közé került, amelyek összenyomták mellkasát. Beszállították a szubotocai kórházba. Állapota súlyos.

— Szurkálás *Szentán*. *Szentáról* jelentik: *Csermák Ferenc* szentai lakosra hétfő este, ahogy egy park mellett haladt el menyasszonyával, három ismeretlen egyen támadt, akik több kézzurást ejtettek rajta. *Csermák* feljelentésére a rendőrség letartóztatta *Velez Józsefet* és *Boros Jánost* napszámosokat, akik részt vettek a támadásban.

— A földmives-párt gyűlései a Bánáthban. *Kikindáról* jelentik: A földmives-párt vasárnap *Kikindán* és *Mokrinban* gyűléseket tartott. A gyűlések szónokai *Vuics Demeter* képviselő és *Jovánovics Joco*, a földmives-párt alelnöke voltak.

— A noviszadi tőzsdepalota felépítése. *Noviszadról* jelentik: A tőzsdeigazgatóság hétfőn délelőtt *Nesztorovics* beogradi főügyetemi dékán és *Stefánovics* műegyetemi tanár részvételével ülést tartott, amelyen a noviszadi tőzsdepalota felépítésére beérkezett pályamunkákat bírálták meg. Összesen hat pályázat érkezett be, amelyek felett kedden dönt a tőzsdeigazgatóság.

— Ügyilkos budapesti tőzsdebizományos. *Budapestről* jelentik: A Szalámi-részvények kontreminjével kapcsolatban hétfőn feljelentették a rendőrségen *Kondor József* tőzsdebizományost, akinek vagyonára tíz milliárd erejéig bünyügyi zárlatot rendeltek el. Ugy hírlík, hogy *Kondor* a *Hidegkuti-úton* öngyilkosságot követett el. Az uton ugyanis hétfőn délután egy férfi hulláját találták, az agnoszkálást azonban még nem fejezték be.

Steinitz Gyula dr. novisadi ügyvéd, *Aradszky Mita* dr. ügyvéddel társulva, működését újból megkezdte. *Iroda*: *Massaryk* utca 7 (azelőtt *Arany-u.*), az evangélikus-templom környékén. *Magánlakás*: *Sarajevska* utca 15. *Tisztviselő-telep*.

— Elsőosztály hatáskörrel ruházták fel a becskerekéi vámhivatalt. *Becskerekéről* jelentik: A beogradi fővámgazgatóság értesítette a becskerekéi másodosztályu fővámhivatalt, hogy mindazon árukat, amelyek az elsőosztályu fővámhivatal hatáskörébe tartoznak, ezentul saját hatáskörében elszámolhatja. Kivételt képeznek a játékkártya, arany- és ezüsttárgyak, amelyeknek elvámolására továbbra is az elsőosztályu fővámhivatal illetékes. A fővámgazgatóság ezt a határozatot a becskerekéi kereskedők és gyárosok egyesülete kérelmére hozta meg.

— Elgázolta a vonat. *Becskerekéről* jelentik: Hétfőn délután súlyos kimeneteli szerencsétlenség történt a becskerekéi főtéren. *Barát János* tizenkét éves tanonc leesett a keskenyvágányu vasútról és a kerekek alá került, amelyek a ballábát többől lemetsztették. Beszállították a kórházba.

»*Lili bárónő*» és »*Pillangó főhadnagy*» a *Katholikus Legényegylet* színpadán vasárnap, szeptember 28-án este 8 órai kezdettel hozza színre *Szabó Márton* kiváló együttese ezuttal harmadszor *Huska—Martos* kiváló zenéjű operettjét. a »*Lili bárónő*», míg délután 3 órakor a nagysikerű »*Pillangó főhadnagy*» kerül mérsékelt helyvárak mellett színre. Jegyek mindkét előadásra a *Jedinstvo* melletti kis trafikban válthatók.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai 1924. szeptember 22.

Zürich 7.45.
Berlin deviza 58.8—59 milliárd márka valuta 58.3—58.5 milliárd márka.
Bécs deviza 922—996, valuta 988—994.
Prága deviza 47.50—48, valuta 47.25—47.75.
London 139.
Budapest (hivatalos árfolyam) deviza 1082—1089, valuta 1062—1084.

Zürich, szept. 22. Zárlat: Beograd 7.45, Prága 15.85, Szófia 3.85, Bukarest 2.70, Milánó 23.20, Páris 28.05, London 23.62, Newyork 5.29, Amsterdam 203.75, Budapest 0.0069, Bécs 0.0074375.

Beograd, szept. 22. Zárlat: Páris 3.83, London 320—318.50, Milánó 3.145—3.185, Newyork 71.25—71.50, Geni 13.525—13.55, Prága 2.14—2.1425, Bécs 0.1011—0.1012, Budapest 0.0975, Bukarest 36.45—36.75, Amsterdam 26.60.

Noviszadi terménytőzsde, szept. 22. Lanyha irányzat mellett közepes forga-

lom. Buza 345—350 dinár. Rozs 205 dinár. Tengeri 280—282.50 dinár. Új csöves tengeri 102.50—105 dinár. Száritott bacska 245 dinár. Bab 445 dinár. Liszt 0-ás G. 530 dinár, 2-es 405—410 dinár, 7-es 365 dinár. Kender 2250—2350 dinár. — A tőzsdeigazgatóság hétfői ülésén a bab-kötésekre a következő tőzsde-szokványokat állapította meg: 1. Nem szállítható a bab az esetben, ha négy százaléknál több idegen magot, vagy romlott szemet tartalmaz. 2. Ha 2—3 százalék a romlott szem, vagy az idegen mag, úgy az eladó köteles másfél százalékot, ha 3—4 százaléka idegen mag, vagy pedig rossz szem, úgy négy százalékot köteles a vételárból a vevő javára bonifikálni.

Szentai gabonaárak, szept. 22. Buza 340 dinár. Tengeri csöves 110 dinár. Új tengeri 165 dinár. Árpa 300 dinár. Zab 240 dinár. Muhar 300 dinár. Bab 410 dinár. Köles 225 dinár. Korpa 190 dinár. Repce 600 dinár. Irányzat anyha.

Budapesti gabonátőzsde, szept. 22. A terménytőzsdén a forgalom emelkedő kenyérmagvakban. A malmok élénkebben vásárolnak, ami a múlt hét végén történt külföldi liszteladásai következménye. Tiszavidéki búzát budapesti paritásában 430—435.000 koronával kínálnak, a malmok 425.000 koronás ajánlatokat tesznek váltófizetés ellenében.

A rozs szilárd. 377.500—380.000 koronával kötöttek üzletet.

Morzsolat tengeriben kevés üzletkötés van. Tavalyi morzsolat tengeriért 380000 koronát fizetnek. Csöves tengerit prompt szállításra 100—120.000 koronával kínálnak.

Chikagói gabonátőzsde, szept. 22. Buza szeptemberre 127, Buza decemberre 131, Buza májusra 137, Tengeri szeptemberre 114, Tengeri decemberre 107, Tengeri májusra 108, Zab szeptemberre 48, Zab decemberre 51, Rozs szeptemberre 104, Rozs decemberre 109.

Newyorki gabonátőzsde, szept. 22. Buza őszi vörös 146, Buza őszi kemény 144, Tengeri 130, Liszt sp. w. cl. 575—625. Az irányzat lanya.

Budapesti értéktőzsde, szept. 22. Csendes forgalom mellett az árfolyamok tartottak voltak. A második féltében kisebb javulás állt be. Záróár-folyamok (ezer koronákban): *Bankok*: Angol-magy. 40, Szlavon jelz. 60, Magyar Hitel 487, Osztrák Hitel 162, Leszámitoló 69, Keresk. bank 1215. *Takarékpénztárak*: Belvárosi 27, Moktár 175, Pesti hazai 3240. *Biztosítók*: I. Magyar Bizt. 7500, Fonciére 150. *Malmok*: Backmalom 51, Concordia 38, I. bpesti gn. 124, Gizella 69. *Bányák és téglagyárak*: Beocsini 870, Borsodi 83, Valsgó 495. *Nyomdák*: Athenaeum 123. *Vasművek és gépgyárak*: Bródi vagon 104, Ganz Dan. 2330, Ganz vill. 1200, Hoffherr 118, Ált. gépgy. 225, Rimannurányi 145, Schlick 51. *Különléle vállalatok*: Délicukor 475, Teinesi szesz 200, Szegedi kend. 365. *Faipari vállalatok*: Guttman 960, Malomsoky 8.5, Ofa 530, Szlavónia 78, Nasici 2075. *Közlekedési vállalatok*: Adria 1050, Déliavasút 57, Mitr 205, Áltamvasut 4025, Tröszt 195.

Cimbalmozik?

Moravetz cimbalom ALBUMA már megjelent!

Igazi meglepetés a cimbalmozók számára. Kiválógatott briliáns darabok gyűjteménye.

Mindenlitt kapható.

VASHORDÓK spiritusz és benzín részére, bevált kivitelben, minden nagyságban kaphatók.
MELKUSZ KÁROLY NOVISAD, a selyemgyárral szemben. 6284

NYILTÉR.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, akik felejtethetetlen Gusztink elhunytával nagy fájdalommal részvételükkel igyekeztek enyhíteni, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Subotica, 1924. szeptember 22.

Horovitz Ignác
Malerné Horovitz Annus

Hirdetmény.

A futaki uradalomban az agrárreform folytán beállott újabb változások miatt feleslegessé és számfeletti vált következő ménesbéli lovak, csikók, igáslovak és jármosökrök, magyar és nyugati tehenek és növendékek, juhok és sertések kerülnek f. évi szeptember hó 28. és 29-én Irmova és Ottó-major pusztákra mindig délelőtt 10 órakor kezdődő nyilvános és szóbeli árveréseken azonnali készpénzfizetés mellett eladásra:

f. év szeptember 28-án „Irmova“ pusztán

- 14 drb. kiselejtezett ménesbéli kanca,
- 5 „ 4 éves herélt ló,
- 7 „ 3 és 4 éves ménesbéli kancacsikó,
- 30 „ 1, 2, 3, 4 éves ménesbéli méncsikó,
- 1 „ öreg ménló,
- 20 „ kiselejtezett kanca és herélt igásló,
- 27 „ kiselejtezett jármos ökör,
- 2 „ jármos bivaly,
- 39 „ számfeletti nyugati fejőstehén.

f. hó 29-én „Ottó-major“ pusztán

- 21 drb. magyar gulyabeli tehen,
- 17 „ 1, 2 és 3 éves gulyabeli magyar üsző,
- 7 „ 1, 2 és 3 éves „ „ tinó,
- 26 „ magyar gulyabeli szopós borju,
- 6 „ nyugati növendék bika,
- 2 „ öreg nyugati bika,
- 32 „ 1, 2, 3 és 4 éves nyugati üsző,
- 21 „ 1, 2, 3 és 4 éves nyugati tinó,
- 21 „ nyugati választott borju,
- 28 „ 1 és 2 éves és öreg ram.-merino tenyészkos,
- 173 „ 1—2 éves és öreg anyajuh,
- 164 „ idei bárány és
- 124 „ 1 és 2 éves ürü,
- 14 „ 1 és 2 éves és öreg mangolica tenyészkoca,
- 74 „ öreg és 1 éves kocasertés,
- 52 „ öreg és 1 éves ártány,
- 173 „ süldőkoca és ártány és
- 15 „ választott malac.

Az árverésre vasuton érkező vevőközönség részére árverési napokon Kisvács vasuti állomáson a Novádapfalvi felől jövő reggel 4.31 és 9.36 és a Subotica felől 6.28 órakor érkező vonatoknál kellő számú kocsi fog rendelkezésre állani.

Árverési feltételek az árverezés megkezdése előtt fognak közzétetni illetve felolvastatni.

St.-Futog, 1924. szeptember hó 19-én.

Uradalmi jószágigazgatóság
St.-Futog.

7235

Értesítem tisztelt vevőimet, hogy a bor és pálinka üzlethelyiségemet az irodával együtt I. Trenkova ul. 12 szám alá (dr. Sánta szanatóriummal szemben) áthelyeztem.

Herzog Ármin

bor és pálinka nagykereskedő

7190

Földeladás.

Karlovcic — Zemuntól 30 kilométerre — szerb lakosságú községben, egy dűlön fekvő 42 kat. hold földemet (szántóföld és kaszálórét) a vevőre kedvező feltételek mellett eladni szándékozom. Ugyanott egy külföldön lakó birtokos 16 holdat elad. Vevők nálam jelentkezzenek.

Mandel Ignác

Zemun, Dubrovačka 21

7228

Kemény D. Dezső ecetgyára

I. Vojnovičeva ul. 5. (Pestköz) telefon 643., értesíti a közönséget, hogy vizesugorka eladását már megkezdte. Az üzletben csak a Kemény-féle ecetgyárban készült esencet vásároljunk.

6389

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy néhai Pleszkovits József tulajdonát képező a suboticei 702. számú betétben felvett 9 kapa szegedi szőlő házzal és 1 és fél lánca földdel a tuki ugarokban, valamint a suboticei 21192. számú betétben felvett 3 és egynegyed lánca szegedi szőlőkben levő ház és földet a suboticei kir. járásbíróóság 705/1924. grt. számú végzésével nyert utasításomhoz képest az 1924-1925. gazdasági évre nyilvános árverésen a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett haszonbérbe adom.

Az árverést 1924. évi szeptember hó 28-án d. e. 11 órakor dr. Vas Antal ügyvéd irodájában (Subotica, VIII. kör, Paja Dobanovačkog ul. broj 10. a Nemzeti Szállodával szemben levő kis utcában) tartom meg.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt az előbb említett ügyvéd irodájában tudhatók meg.

Subotica, 1924. évi szeptember hó 22-én.

Erdélyi Pál
zárgondnok.

7224

Hirdetmény.

Közírré teszem, hogy Bódi István tulajdonát képező, a suboticei 30837. számú betétben felvett 1031. négyzetméter szántóföld a napnyugati ugarokban, a suboticei 19859. számú betétben keletiből 594 szám alatti lánca és 1000 négyzetméter szőlő és a suboticei 22563. számú betétben felvett 1037 négyzetméter területű keletiből szántó a suboticei kir. járásbíróóság 2723/1924. grt. számú végzésével nyert utasításomhoz képest az 1924/25. gazdasági évre nyilvános árverésen a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett haszonbérbe adom.

Az árverést 1924. évi szeptember hó 28-án d. e. 10 órakor dr. Vas Antal ügyvéd irodájában (Subotica, VIII. kör, Paja Dobanovačkog ul. broj 10 sz. alatt a Nemzeti szállodával szemben levő kis utcában) tartom meg.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt az előbb említett ügyvéd irodájában tudhatók meg.

Subotica, 1924. szeptember hó 22-én.

Erdélyi Pál
zárgondnok.

7223

VADÁSZ-

társaimat és az igen tisztelt vevőimet értesítem, hogy villanyerőre berendezett modern

puskaműves műhelyt

jelentem be egy külföldi elsőrangú fegyvermester vezetés alatt

Elvállalok jótállás mellett mindenféle vadászfegyvernek, browningnak és revolvernek szakszerű javítását, felújítását, agyazását, ejektor javítást és ejektor beszerelést, távcső szerelést stb. stb.

Vidéki megbízásokat soron kívül elintézek

V. BATA SIN

vadászati cikkek nagykereskedése Subotica
Kralja Aleksandrova ulica 7. 7206

TRAFIKANT GÁBOR
ELŐNYAJÁNLATA

Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA“

Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőiben:
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat

6192

a „SHELL-COMPANIE“ képviselőiben:

„SHELL“ gépolaj
„SHELL“ hengerolaj,
„SHELL“ padlóolaj,
„SHELL“ nyersolaj (motorolaj)
„SHELL“ benzín
„SHELL“ petroleum.

LOKOMOBIL

Wolf-Magdeburg gyártmány,
190/250/300 HP kondenzátorral, majdnem teljesen új ELADÓ villamos üzemre való áttérés miatt.

TROBNIDOL—LAŠKO (SLOVENIJA)

7220

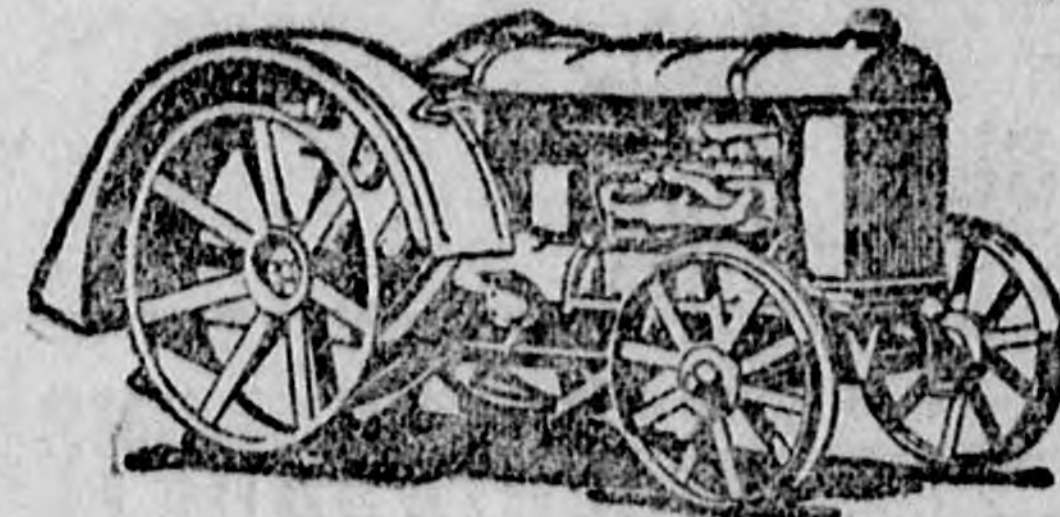
KOLIMBO ügyökség BEOGRAD

Skopljanska 3. — Eskontna Banka palotájában

A leggyorsabban és legmegbízhatóbban végez mindennemű közigazgatási megbízást a beográdi miniszteriumoknál, szakszerű jogi tanácsokkal szolgál optálókknak olyanoknak, akik az SHS állampolgárságot akarják elnyerni. Felvilágosítással szolgál emigránsoknak és Amerikába kivándorolni szándékozóknak az új kivándorlási törvény szerint.

7035

FORDSON TRAKTOROK

FORD
AUTÓK

Raktárról
azonnali
szállításra
kaphatók

FÖLDVÁRY BÉLA ST.-BEČEJ

Lincoln, Ford, Fordson autorizált képviselő
AUTO-GARAGE TÖLTŐ-ÁLLOMÁS
Alkatrészek és gumik raktára. Telefon 83. 7232

Utazó

kerestetik, csak nőtlen, elsőrangú erő, akik a német nyelvet bírják, küldjék be ajánlatukat Dávid Grossberger Sombor, textilengros céghez.

7238

Tisztelettel értesítjük vevőinket, ismerőseinket és a nagyrészt
közönséget, hogy

NŐIKALAP SZALONUNKAT

Pašićeva ul. 2. (Edénypiac) a Schwartz Drug cég volt helyiségében megnyitottuk. Állandó raktárt tartunk modell-kalapkoból. Mindennemű átalakítást, javítást izjedesen és pontosan elkészítünk

HŐS PIROSKA és TÁRSA

CORSO CUKRÁSZDA

Aleksandrova ul. 13. Lackner drogeria mellett

FAGYLALT

JEGESKÁVÉ

UZSONNAKÁVÉ

mindenfajta sütemények és torták

7152

KÖNYVELŐ

Önnélő munkaerő, kinek kettős könyvelésben kimutathatólag hosszabb kereskedelmi- vagy bankgyakorlata van mielőbbi belépésre kerestetik. Részletes ajánlatok Klein Géza nagykereskedő céghez Subotica intézendők.

7183

Szakképzett, nagyobb gyakorlattal bíró vincellér kerestetik a csókai uradalom szőlőgazdasága részére.

Ajánlatok
Grünfeld Ernő intéző Čoka

7082

PHÖNIX

Életbiztosítási társaság beográdi igazgatósága keres magas díjazás mellett Subotican ügyes és megbízható üzletszerzőket. — Jelentkezni lehet SZABADOS S. cégnél Subotica, Iván Antunovićeva ulica 4. sz. alatt (volt Novák-féle palotában.) 7054

HÁZASSÁG
Házasságot legjobb körökbe diszkrétan elintéző „Közvetítő-iroda” Subotica, Azina ul. 11. 7250
Házasságközvetítési ügyben méltóztatásuk bizalommal Faragó Jenő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház utca 16. 6611

Somborban
a csanopolyai műnt mellett a várostól 3 kilométernyire
5 kat. hold
prima szántóföld
előnyös fizetési feltételek mellett szabadkézből azonnal eladó és birtokba vehető. Bővebb információt: Dr. Veselovski ügyvéd ad Somborban.

FOGLALKOZÁS
Azonnali belépésre keresünk cukrász-szakma minden ágában jártas idősebb segédet. Longa, St. Kaniža. 7236

Felirónót felvesz Somborban a »Beograd«-kávéház, olyan idősebb nőt, ki már ilyen állásban alkalmazva volt. 7237

Ügyes háziállat-ajánlók gyermekruhák és házi ruhák készítésére. Cim a kiadóban. 7239

Leányok
zsák- és ponyvavarráshoz felvétetnek
Weitzentfeld és Társánál

Főmőlnár azonnali belépésre állást keres. Beszél szerbül, magyarul és németül. Elvállalja félmagas és magasírlés berendezését. Peller Ferenc főmőlnár Starakanija. Zelenička ulica 6. 7516

Masamód, elsőrangú, magas fizetéssel, ugyiszintén kézilányok és tanulólanysok felvétetnek. Cim a kiadóban. 7212

TÖLGYFA-PARKETTÁT
ajánl nagyon jutányos áron
Atlas d. d. Novisad

Lakást kaphat takarításért (belső-területi modern utcai szoba, konyha, előszoba, világítás) magános urnál, jóméglelésű, tiszta, magános házaspár. Uri helyen már alkalmazott előnyben. Bővebbet 9 óra-kor Senec (Bem) ulica 17. 7220

Magyar-német gyors- és gépirónó állást változtatná. Megkereséseket »Perfekt« jelige alatt a kiadó továbbít. 7209

Egy jóméglelésű fiatal-ember keres raktárnoki, mázsálói vagy esetleg nagyobb iparvállalathoz csomagolói állást. Cimeket a kiadóba kér. 7217

Kertalakítást és nyitást olcsón elvállalok. Ajánlatokat »Kertész« jeligére a kiadóba kérek. 7222

Szorgalmas speditőr-kocsis jó fizetéssel azonnalra kerestetik. Cim a kiadóban. 7214

Fiatall borbélysegéd felvétetik özv. Kopunović Istvánánál. Trumbićeva ulica 7226

Iskolakönyvek
író- és rajzszerkek legalkalmasabban kaphatók
Heumann Móránál
Subotica, Jelašićeva ul. 1.
Alapított 1881. évben.
Pontos és gyors kiszolgálás!
Jutányos árak! 6062

Egy jóméglelésű, 27 éves, magános nő egyedülálló uriemberhez gazdaszónynak ajánlkozik. — Bővebbet »Sombor« jeligével a kiadóba. 7229

Fa-, gabona- és fűszerszakmában jártas mérlegképes könyvelő állást keres. Megkereséseket kér »Agilis« jeligére a kiadóba 7227

Autogénforrasztás
15 évi gyakorlattal, mindenféle orogépek töréseit — (u. m. motorfejek, tartók, tengelyek) vagy bármiféle komplit törések forrasztását felelősséggel végzem.
Kivánatra vidékre személyesen kimegyek.
FEHÉR ANDRÁS
Novisad, Sibinjani Jankó (Hunyadi ul.) 26. 6146

Elsőrangú szakácsnő urasági helyre magas fizetéssel felvétetik. Cim a kiadóban.

Vizsgázott gépész, nős, 27 éves, mielőbbi belépésre állást keres bármilyen üzem kezelésére. Cim a kiadóban. 7188

Fiatall, ügyes tűzhely-lakatossegéd felvétetik hosszabb munkára. Krakovszky János lakatosmester Bačka-Topola. 7164

APRÓHIRDETÉSEK
Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. — Allástkeresők az apróhirdetési díj felét fizetik. — Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. — Kérdezőkérdezőkhez válaszlevegő melléklendő.

Evőeszközöket, tálcákat, dísztárgyakat, bicikliket, gyermekkocsikat és egyéb elkopott, rozsdás fémtárgyakat
ujja nikkelez
TENNER optikus és orvosi műszerész
Subotica, Kr. Aleksandra ul. 11. 5529e

Perfekt idősebb cukrász-segédet keres azonnali belépésre Hotel Avala, Ada. 7214

Férfi gyógyszerész-gyakornokot, ki már recepturában jártas, akceptál Pintérgyógytár. 7159

Keresek mielőbbi belépésre
vaskereskedő segédet
Ügyes kiszolgálót, alapos szakismerettel, szerb, német és magyar nyelvismerettel. — Ajánlatok eddigi működés és referenciák megadásával alatti címre küldendő:
SZLÁVY OSZKÁR
vaskereskedés SOMBOR. 7087

Irodaszolgálat vagy hasonló állást keresek. Cim: V. Ruska ulica 29. Takács József. 7169

Kertészt családot, önállóan dolgozni tudót, keresek mielőbbi belépésre villakertembe felesnek. — Cim a kiadóban. 7199

Eladó Zemunban
3 ház
egy telken a Dunaparton a ható állomással szemben Káj 5. novembera 35. 37 és 15 sz. A telik nagysága 1100 m². Ugyanezen telken 30.000 drb. jól kiegészített eladó. — Bővebbet ugyanott a házban.
M. RUSS, ZEMUN 7117

Szeptatódadának ajánlkozik egyhónapos teljei Nagypál Viktoria Ada. 7147

Ügyemből fix fizetéssel és magas jutalékkal felvétetnek Singer varrógépüzlet, Halpiac. 7062

Jó munkás kovácssegédet, ki tűzből jól dolgozik, mezőgazdasági szerszámjavításban és új munkák készítésében jártas, teljes ellátással felveszek. Fizetés megegyezés szerint. Romoda József kovácsmester Bajmok, Szegfű utca. 7203

Egy jóméglelésű fakeskedés és spediáció eladó. Cim a kiadóban. 7202

Hétő, Kedd I. rész Szerda, Csütörtök II. rész
SODOMA és GOMORA
csodaszép legenda 11 felvonásban
Főszereplők:
Várkonyi M. és Lucy Doraine

6 ebédlőszék jutányosan eladó. Tolstojeva ul. 3.

Ház vendéglővel, esetleg üzlet nélkül is, kedvező fizetési feltételek mellett, vezetőhiány miatt, eladó és azonnal átvehető. Bővebbet Jugoslavenska Banka, Subotica. 7171

Vol.-Beckerek környékén másfél vagonos vámmalom lakóházzal eladó. — Bega-hirdető, Vel.-Beckerek. 7138

Eladó Valjevón egy jóméglelésű éjjeli üzlet. Érdeklődni lehet M. Russ Zemun Ribarska ul. 4. 7116

Értelmes 7045
fiukat
tanulóknak gépműhelyembe felveszek
CZUCZY
okl. gépészmérnök,
Vujković J. és Társa fatelepen

Több forgalmas szálloda és vendéglő eladó. Előnyös fizetési feltételek. Bega-hirdető, Vel.-Beckerek. 7137

Holdankint 45 q búzáért eladó 300 holdas birtok nagy élő és holt felszereléssel. Több évi lefizetésre. — Bega-hirdető, Vel.-Beckerek. 7136

Ingyen minden vásárlónak egy divatos sapka, aki ruhaszükségletét Földes Samu ruháüzletében Suboticán (Narod-kávéház mellett) vásárolja. Reklám árainak következők: Esőköpenyek D 450, férfijelzőny D 650-től. Raglán 600 D. Borkabát 1100, Nőkabátok 600 Din.-tól. Gyermekekruhák, leányköpenyek minden árban kiscsinben és nagyban.

MÉNÉSZET
jövendelő, nagyobbaránu és mintaszerű, aggsagokozta törődöttség és betegekedés miatt eladó. Leltárral készséggel szolgál Lencz Géza Subotica, Segedinski vinograd. 5810

Mielőtt a téli **TÜZIFA** szükségletét fedezné kéjjen ajánlatot **Vujkovic J. és Tsa** cégtől Subotica Telefon 669. 6356

Nyitott hordók eladók. Szaghmeiszter, Boško Vučić ulica 6. 7192

NEMZETI MOZGÓ-SZÍNHÁZ SOMBOR

Ritka alkalom! Kloštar vasuti állomásonál ujonnan épített vendéglő, szállodával, konyhakerti-, díszkert- és gyönyörű kuglizóval, teljes inventárral betegség miatt eladó. Forgalom elsőrendű. Az üzlet 24 év óta áll fenn. Átvehető megegyezés után azonnal. Németh Kálmán Kloštar, Podravina. 7185

Meszelőnyél, 28 mm. vastag csiszolt, csomómentes, falapát, seprőnyél, nagyban és kicsinyben Schiller Mihály Novakauizsa. 6791

Fakeskedésnek alkalmas ház eladó, esetleg kiadó. Cim a kiadóban. 7143

Malom, kis 4 járatu malom teljes berendezése, mely részben új, még üzemben megtekinthető, rekonstruálás miatt eladó. Cim a kiadóba. 7076

KÜLÖNFÉLE
Kettő és fél kapa szőlő és veteményeskert Zrinjski trg 10. szám alatt felesbe kiadó. 7213

Butorozott szoba konyhaszhasználattal kerestetik. — Cimeket a kiadóba kér. 7218

Elveszett Stara-Kanjižán egy darab brilliáns fülbevaló. Becsületes megtalálójára adja le a kiadóhivatalba illő jutalom ellenében. 7209

Magántanulók figyelmébe Zsoldos Andor: Algebra és geometria magántanulók használatára megjelent. — Első rész az V. osztály tananyaga, a második rész a VI. osztály tananyaga. Nélkülözhetetlen tankönyv magántanulók részére. Egy kötet ára 65 dinár. Kapható a Kurir könyvkiadó-vállalatnál Suboticán. 7060

Egy uri leány tisztességes családnál keres butorozott szobát teljes ellátással, Értékesítések a kiadóhivatalba kér. 7123

Sentán átutazók kényelmes szobát kaphatnak Csonka Ferenc ujonnan épült emeletes vendéglőjében. 7148

BOROS-HORDÓK
lager és transport, ujak és aig használt állapotban levők jutányos árban eladók. Megtekinthetők bármikor
Hirschl Oszkár
Potiski Sveti-Nikolán, (Senta mellett) Bánát.

Szépén butorozott különbejáratu kétáblakos utcai szoba, közel a központhoz nov. 1-re kiadó. Cim a kiadóban. 7175

ELISMERT JÓ MINŐSÉG! JUTÁNYOS ÁRAKI HÁLÓK EBÉDLŐK URISZOBÁK DUS VÁLASZTÉKEAN
Czigler, Kálic és Társa butorgyára Suboticán
a Barátok temploma mellett.

Zagrebi ágytollgyár modern berendezéssel, tökehiány miatt olcsón eladó
Érdeklődők sziveskedjenek személyesen „Bettfedernfabrik II-K-80” jelige alatt az Interreklam r. t.-hez Zagreb, Palmotičeva ul. 18 fordulni.
A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótulajdonos Minerva (ezelőtt Bacsmegyei Napló) Nyomda és Laphadó R.-T. körforgógépén Suboticán.